



Številka: 007-98/2025

Ljubljana, 15. 09. 2025

EVA: 2025-2030-0034

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o probaciji - redni postopek

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o probaciji (EVA 2025-2030-0034) in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Dr. Danijela Mrhar Prelič, direktorica, Uprava za probacijo
- Barbara Starič Strajnar, sekretarka, Uprava za probacijo

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Pri pripravi dela ali celotnega gradiva zunanji strokovnjaki niso sodelovali.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

- Andreja Katič, ministrica za pravosodje
- Mag. Andreja Kokalj, državna sekretarka, Ministrstvo za pravosodje
- Dr. Danijela Mrhar Prelič, direktorica, Uprava za probacijo
- Barbara Starič Strajnar, sekretarka, Uprava za probacijo

5. Kratek povzetek gradiva:

V Sloveniji do sprejetja Zakona o probaciji (Uradni list RS št. 27/17), ni bilo osrednjega organa, ki bi na državni ravni skrbel za področje probacije, ga razvijal ter nadziral izvajanje skupnostnih sankcij in ukrepov. Z začetkom uporabe, to je s 1. aprilom 2018, je začela delovati Uprava za probacijo, s čimer je bil vzpostavljen enoten organ za probacijo kot del sistema izvrševanja kazenskih sankcij, ki je združil izvajanje probacijskih nalog na enem mestu. Uprava za probacijo izvršuje devet probacijskih nalog. V sedmih letih delovanja se je Uprava za probacijo razvila v strokovno inštitucijo, ki učinkovito in strokovno opravlja probacijske naloge in pomeni velik kvalitativni napredek pri izvrševanju skupnostnih sankcij.

Predlagane spremembe in dopolnitve zakona izhajajo iz izkušenj pri izvrševanju probacijskih nalog in pomenijo le nadgradnjo že obstoječih določb s ciljem izboljšanja izvrševanja probacije. Predlog zakona dopolnjuje zakonske določbe, s čimer bo izvajanje nalog še bolj strokovno in racionalno.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none">– nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja– razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna– razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Predlog zakona nima finančnih posledic.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				

/	
II. Finančne posledice za državni proračun	
/	
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene: /	
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo: II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna: /	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:	
Kratka obrazložitev	
/	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:	NE
<ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: - Skupnosti občin Slovenije SOS: DA - Združenju občin Slovenije ZOS: DA - Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA 	
Na poslano gradivo ni bilo pripomb.	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Gradivo je bilo posredovano v strokovno usklajevanje:	
<ul style="list-style-type: none"> - CNVOS - Informacijskemu pooblaščenču - Skupnosti centrov za socialno delo - Inštitutu za kriminologijo pri Pravni fakulteti - Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije - Vrhovnemu državnemu tožilstvu. 	
Hkrati je bil objavljen tudi na portalu »e-demokracija«.	
Predstavitev strokovnega usklajevanja izhaja iz 7. točke uvodne obrazložitve tega Predlog	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Andreja Katič ministrica	

Priloge:

- predlog sklepa Vlade RS,
- predlog zakona,
- priloga 2,
- MSP test.

EVA: 2025-2030-0034
Številka: 007-98/2025
Datum:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na..... redni seji dne2024 pod točko ... sprejela naslednji

S K L E P :

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o probaciji in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru po rednem zakonodajnem postopku.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga:

- besedilo predloga zakona

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije
- Ministrstvo za pravosodje

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PROBACIJI

EVA 2025-2030-0034

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Slovenija do leta 2018 kot edina država članica Evropske unije ni imela organizirane probacijske službe kot enovitega organa, pristojnega za izvrševanja skupnostnih sankcij in ukrepov (t.i. alternativne sankcije), ki bi na državni ravni skrbel za področje probacije, ga razvijal ter nadziral njihovo izvajanje. Do ustanovitve Uprave za probacijo so probacijske naloge opravljali državni tožilci, centri za socialno delo in zavodi za prestajanje kazni zapora, izvajanje hišnega zapora, s katerim se lahko nadomesti izvrševanje kazni zapora do devetih mesecev, pa je nadziralo sodišče samo ali prek policije. Priporočilo CM/Rec (2010) 1 Odbora ministrov državam članicam o pravilih Sveta Evrope o probaciji definira pojem probacije kot kazni in ukrepe, ki se izvajajo v skupnosti, so zakonsko predpisani in izrečeni storilcu kaznivega dejanja. Vključuje vrsto dejavnosti in ukrepov, kamor spadajo varstveno nadzorstvo, usmerjanje in pomoč z namenom vključevanja storilca v družbo ter povečanja varnosti v skupnosti.

S sprejetjem Zakona o probaciji (Uradni list RS, št. 27/2017), ki ga je Državni zbor sprejel 24. maja 2017, je bila dana podlaga za ustanovitev Uprave za probacijo, ki je bila ustanovljena 1. januarja 2018. S svojim delovanjem na petih lokacijah po Sloveniji je začela 1. aprila 2018. Namen probacije je, da omogoča celovito obravnavo storilca kaznivega dejanja v vseh fazah predkazenskega in kazenskega postopka, vključno z izvrševanjem kazenske sankcije, v okviru ene institucije, s čimer zagotavlja višjo raven strokovnosti in enotno prakso izvrševanja skupnostnih sankcij. Uprava za probacijo izvršuje devet probacijskih nalog. V sedmih letih delovanja se je Uprava za probacijo razvila v strokovno institucijo, ki učinkovito in strokovno opravlja probacijske naloge in pomeni velik kvalitativni napredek pri izvrševanju skupnostnih sankcij. Sedemletne izkušnje in spoznanja pri izvrševanju skupnostnih sankcij so pokazale potrebo po manjših spremembah in dopolnitvah, ki bodo izboljšale delovanje uprave pri izvrševanju probacijskih nalog. Predlagane spremembe, ki jih narekujejo spoznanja pri izvrševanju probacijskih nalog se nanašajo na obveznost priprave osebnega načrta, katerega priprava ni več predvidena pri izvrševanju dela v splošno korist po zakonu, ki ureja prekrške in zakonu, ki ureja kazenskih postopek, saj mora v obeh primerih oseba opraviti le naloženo število ur dela v splošno korist, obveznosti v zvezi s tem pa so dogovorjene s pisnim dogovorom, sklenjenim med izvajalcem sankcije, osebo in probacijsko enoto. Podrobneje je urejena uporaba Modela za izdelavo ocene dejavnikov tveganja in potreb (MOT), kot delovnega pripomočka, s katerim se ugotavljajo kriminogeni dejavniki oziroma potrebe oseb, ki jih je treba vključiti v strokovno obravnavo zaradi izvrševanja varstvenega nadzorstva ali priprave poročila za sodišče ali državnega tožilca. Pri izvrševanju probacijskih nalog se je namreč pokazalo, da izdelava MOT pri krajših nalogah ni smiselna, saj že sama izdelava zahteva določen čas in obdobje spoznavanja osebe, hkrati pa je čas, v katerem bi se lahko izvrševalo varstveno nadzorstvo s cilji, ki bi bili rezultat ugotovljenih potreb in tveganj, prekratek. Temu ustrezno so prilagojene določbe v predlogu tega zakona. Na novo so dodani nekateri viri za pridobitev podatkov, ki jih svetovalci potrebujejo pri svojem delu, in sicer podatki Policije, Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij in Ministrstva za pravosodje.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Namen probacije je izvrševanje kazni in ukrepov v skupnosti, pri čemer se storilca kaznivega dejanja vključuje v družbo ter se mu nalaga izpolnitev določenih obveznosti in nalog, s ciljem zmanjševanja ponovitev kaznivih dejanj ter zagotavljanja varnosti v skupnosti in zmanjšanja prezasedenosti zaporov.

S predlaganimi spremembami in dopolnitvami se ne posega v sam koncept probacije, gre le za dopolnitev obstoječih določb, ki še jasneje urejajo posamezna vprašanja, za umestitev nekaterih določb, ki so trenutno urejena s pravilnikom, izdanim na podlagi Zakona o probaciji in ki po svoji vsebini bolj sodijo v sam zakon, ter s pravno podlago za pridobitev dodatnih podatkov od različnih organov in organizacij, vse s ciljem čim bolj kvalitetnega izvrševanja probacijskih nalog.

2.2. Načela

Temeljnih načel dosedanjega zakona predlog zakona ne spreminja in še vedno uresničuje naslednja načela:

- zakonitosti (pri izvajanju sankcij se osebam lahko naložijo le tiste obveznosti ali omejitve, ki so izrečene z odločbo ali drugim aktom, ki je podlaga za njihovo izvajanje),
- prostovoljnega soglasja in sodelovanja osebe pri sankcijah, ki se nanjo nanašajo,
- spoštovanja človekovih pravic osebe,
- spoštovanja človekovih pravic žrtev kaznivih dejanj – nediskriminacije glede na spol, raso, barvo kože, jezik, vero, invalidnost, spolno usmerjenost, politično ali drugo prepričanje, narodnost ali socialni izvor, pripadnost narodni manjšini, premoženje, rojstvo ali kakšno drugo okoliščino,
- sodelovanja z drugimi javnimi ali zasebnimi organizacijami ali skupnostmi,
- dostopnosti, nepristranskosti in učinkovitosti pritožbenih postopkov,
- rednega spremljanja in nadzorstva nad delom uprave.

2.3 Poglavitne rešitve

Predlog zakona ne posega v veljavno ureditev, pač pa le izboljšuje oziroma dopolnjuje veljavne zakonske določbe. S predlogom zakona se ureja način preverjanja identitete osebe, vključene v probacijo ter podrobnejše seznanjanje osebe z njenimi pravicami in obveznostmi. Oseba s podpisom izjave potrdi, da jo je svetovalec seznanil s pravicami in obveznostmi ter posledicami morebitnega nesodelovanja pri izvrševanju probacijske naloge.

Uprava za probacijo je razvila model za ocenjevanje dejavnikov tveganja in potreb (v nadaljevanju: MOT) kot delovni pripomoček svetovalcem pri pripravi osebnega načrta. Ker uporaba modela ni smiselna pri vseh probacijskih nalogah, predlog zakona določa, da se ocena dejavnikov tveganja in potreb s pomočjo modela opravi vedno, kadar je pri probacijski nalogi določeno varstveno nadzorstvo daljše od šestih mesecev. Prav tako se model uporablja pri pripravi poročil za državnega tožilca ali sodišče ali kadar svetovalec meni, da bi bilo smiselno narediti oceno s pomočjo modela, ne glede na to, da gre za krajšo probacijsko nalogo. MOT je orodje, s katerim se ugotavljajo kriminogeni dejavniki oziroma potrebe oseb, ki jih je treba vključiti v strokovno obravnavo zaradi izvrševanja varstvenega nadzorstva ali priprave poročila za sodišče, državnega tožilca ali komisije za pogojni odpust. Gre za identificiranje tistih dejavnikov in okoliščin pri osebah, ki so tvegana z vidika možnosti ponovitve kaznivega dejanja, in na katera je možno vplivati. Gre za različna vsebinska področja, npr. zasvojenost, stališča, nasilje, izbira družbe, način preživljanja prostega časa, odnosi v družini, partnerski odnosi in drugo. Ker gre za razmeroma usvojene in utrjene vzorce vedenja in razmišljanja, je nanje treba delovati v daljšem časovnem obdobju in z različno stopnjo intenzivnosti, če se želijo doseči spremembe. Te cilje oziroma spremembe je možno dosežati le v dalj časa trajajočem ukrepu. Če ukrep traja le nekaj mesecev, je to prekratka doba, da bi lahko dosegli bistvene spremembe v posameznikovem mišljenju in ravnanju, zato uporaba MOT pri kratkih sankcijah ni smiselna. Prav tako pa je pomembno dejstvo, da tudi sama priprava oziroma uporaba orodja MOT terja določeno časovno obdobje, saj je za izpolnitev obsežnega vprašalnika potrebnih več srečanj z osebo in tudi vzpostavitev zaupnega odnosa med osebo in svetovalcem. Priporočila iz tujine so, da se na prvem srečanju tovrstnih orodij ne uporablja. Neredko se realne okoliščine in problematika osebe pokažejo šele po nekaj mesecih stikov s svetovalcem, ko je vzpostavljen delovni in zaupni odnos in takrat se lahko v okviru strokovne obravnave postavijo realni

cilji. Pri tistih probacijskih nalogah, pri katerih varstvenega nadzorstva ni, pa mora oseba le opraviti določeno število ur dela v splošno korist, ali odpraviti ali poravnati škodo, zato za uporabo pripomočka za namen ugotavljanja kriminogenih dejavnikov niti ni pravne podlage...

Med izvrševanjem probacijske naloge svetovalec in oseba vzdržujeta stike. Predlog zakona razlikuje med osebnimi in drugimi stiki, pri čemer predstavlja osebni stik med svetovalcem in osebo individualni razgovor ali stike ob skupinskih srečanjih, drugi stiki pa potekajo po telekomunikacijskih sredstvih ali ob izvajanju nadzora. Glede na dolžino probacijske naloge in trajanje varstvenega nadzorstva ter glede na težo ali število kriminogenih dejavnikov, svetovalec določi vrsto in pogostost stikov. Vrsto in pogostost stika bo podrobneje uredil pravilnik o izvrševanju probacijskih nalog.

Osebnega načrta, ki ga pripravi svetovalec ob sodelovanju osebe, in pomeni individualizacijo načina izvrševanja probacijske naloge, po predlogu zakona ni več treba pripraviti, kadar je osebi naloženo delo v splošno korist po zakonu, ki ureja prekrške ali po zakonu, ki ureja kazenski postopek, saj gre v teh dveh primerih za manjše število naloženih ur dela in s tem posledično krajše probacijske naloge in kadar pravni akt ne vsebuje varstvenega nadzorstva. Predlog tudi ločuje med tistimi probacijskimi nalogami, pri katerih je obvezna uporaba modela dejavnikov tveganja in potreb in tistimi, kjer se osebni načrt pripravi brez tega modela. V prvem primeru je treba osebni načrt pripraviti v 60 dneh od prve zglasitve osebe na probacijski enoti, saj njegova priprava zahteva več časa, v drugem primeru pa v 30 dneh.

O izvrševanju probacijskih nalog, pri katerih se izvršuje tudi varstveno nadzorstvo, svetovalec poroča organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, že med samim izvrševanjem, vsakih šest mesecev, vmesno poročanje pa ni potrebno pri tistih nalogah, kjer ni varstvenega nadzorstva – pri izvrševanju dela v splošno korist po zakonu, ki ureja kazenski postopek in po zakonu, ki ureja prekrške ter pri pripravi in vodenju naloge odprava ali poravnava škode pri odloženem kazenskem pregonu. Ob zaključku vsake probacijske naloge svetovalec pripravi končno poročilo za organ, ki zahteva njeno izvrševanje.

Predlog zakona na novo določa kdaj se šteje, da oseba ne izpolnjuje naloženih obveznosti, ki so bile določene s pravnim aktom ali pa dogovorjene z osebnim načrtom. Te primere trenutno ureja Pravilnik o izvrševanju probacijskih nalog, predlagatelj pa meni, da je glede na vsebino primernejše, da to ureja zakon.

Probacijska enota izvršuje varstveno nadzorstvo ob pogojni obsodbi, pogojnem odpustu, delu v splošno korist po Kazenskem zakoniku ali pri izvrševanju hišnega zapora, zakon pa podrobneje določa kaj pomeni nadzor, varstvo in pomoč, pri čemer se s predlogom zakona opredeljuje pomoč kot svetovanje pri razreševanju stisk in težav, kar je ena glavnih komponent varstvenega nadzorstva. V predlogu dopolnitev je dano tudi pooblastilo svetovalcu, da se lahko poveže s policijo ali centrom za socialno delo in pridobi podatke, ki bi bili relevantni za izvrševanje naloge.

Zakon o probaciji določa, da izvrševanje dela v splošno korist za osebo pripravi, vodi in nadzoruje probacijska enota. Izvajalec sankcij, kjer oseba opravlja delo v splošno korist je lahko vsaka pravna oseba v Republiki Sloveniji, ki opravlja humanitarne ali komunalne dejavnosti, dejavnosti s področja varstva narave ali druge dejavnosti v javnem interesu, če teh dejavnosti ne izvaja izključno zaradi pridobivanja dobička. Predlog zakona dodatno dodaja še državne organe, kjer bi osebe tudi lahko opravljale delo v splošno korist. S tem bi se povečal nabor izvajalcev sankcij in skrajšale čakalne dobe za začetek izvrševanja dela v splošno korist.

Zaradi uresničevanja zakonitega in strokovnega izvrševanja probacijskih nalog Uprava za probacijo vodi zbirko podatkov o osebah in varstvo osebnih podatkov, kjer se zbirajo podatki o identiteti osebe, njenih družinskih članih ter o družinskem statusu, družinskih in socialnih razmerah osebe, o probacijskih nalogah in o izvrševanju probacijskih nalog. Med dosedanjim izvrševanjem

probacijskih nalog in zbiranjem podatkov za zbirko podatkov se je pokazala potreba po zbiranju dodatnih podatkov zaradi učinkovitejšega izvrševanja, zato je v posamezne člene tega poglavja dodana podlaga za zbiranje dodatnih podatkov. Dopolnjen je člen, ki določa, katere podatke Uprava za probacijo pridobiva od drugih upravljalcev o osebi in ki so nujni za izvrševanje probacijske naloge, kot npr. podatke Policije, Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij ter podatke Ministrstva za pravosodje. Največja dopolnitev zajema podatke Policije, ki vodi številne evidence, med njimi take, ki so pomemben vir pri izvrševanju probacijskih nalog, in sicer iz Evidence iskanih oseb, Evidence oseb, ki ji je odvzeta prostost, Evidence izdanih odredb za prepoved približevanj in Evidence pogršanih oseb.

2.4 Normativna usklajenost predloga zakona

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom in s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava.

- z veljavnim pravnim redom:

Predlog zakona je skladen z določbami Ustave s področja kazenskega prava in z načeli Splošnega dela KZ-1 ter z ostalo kazensko zakonodajo.

- s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo:

Predlagane spremembe in dopolnitve so v skladu z veljavnimi načeli, mednarodni predpisi pa ne zavezujejo Republiko Slovenijo k določeni pravni ureditvi.

- s predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti in »paketno« obravnavati: /

č) Usklajenost predloga zakona:

- s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi:

Uskladitev ni predvidena.

- s civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba neusklajenih vprašanj):

Se na nanaša.

- s subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona oziroma so dali mnenje (znanstvene in strokovne institucije, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki ter predstavniki zainteresirane javnosti):

Usklajenost Predloga zakona izhaja iz 7. točke te uvodne obrazložitve, kjer je predstavljeno strokovno usklajevanje.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA:

Predlog zakona nima finančnih posledic.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

/

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom EU, saj pravo EU področja probacije posebej ne ureja.

Probacijske službe po vsej Evropi delujejo s storilci kaznivih dejanj v skupnosti na podlagi sodnih odločb, v okviru skupnostnih sankcij in ukrepov ter ob odpustu iz zavodov za prestajanje kazni zapora. Probacija ima svoje začetke v dejavnostih prostovoljnih in verskih organizacij, ki so s storilci kaznivih dejanj začele delovati že pred več kot dvesto leti. Danes predstavlja pomemben del kazenskopravnega sistema, saj sodiščem zagotavlja širok spekter skupnostnih sankcij in ukrepov. Probacijske službe se odlikujejo po poudarku na pomoči, usmerjanju, prizadevajo si za rehabilitacijo in reintegracijo storilcev kaznivih dejanj v skupnost. Čeprav nekateri med njimi predstavljajo znatno tveganje zase in za druge in je treba njihovo vedenje v skupnosti skrbno nadzorovati, se izhaja iz načelnega stališča, da so posamezniki sposobni spremeniti svoje ravnanje ter prevzeti odgovornost za svoja dejanja. Probacija jim omogoča priložnost za spremembo. Probacijske službe imajo pomembno vlogo tudi pri zmanjševanju števila zaprtih oseb, saj so skupnostne sankcije in ukrepi primerni tudi za tiste, ki prestajajo kazen zapora ali pa so nameščene v pripor¹.

Vse države članice EU imajo na nacionalni ravni enovito organizacijo, ki skrbi in razvija področje probacije. Praviloma sodijo pod okrilje ministrstev za pravosodje, organizirane so na enak način kot zaporske uprave, ponekod delujejo skupaj v okviru enovite organizacije, poznamo pa tudi primere, ko imajo zasebne organizacije koncesijo s strani ministrstva. Delujejo na podlagi posebnih zakonov o probaciji ali pa so njihove naloge opredeljene v Kazenskem zakoniku ali Zakonu o izvrševanju kazenskih sankcij. Pojem "probacija" se pri tem uporablja za razne probacijske aktivnosti na kazenskopravnem področju, kot so: izdelava socialnih poročil, aktivnosti v zvezi s skupnostnimi sankcijami, aktivnosti v zaporskih sistemih, nadzor, probacija kot sankcija, dejavnosti za preprečevanje kriminalne aktivnosti itd. Dolgo časa je bila vloga probacije omejena na izvajanje pomoči obsojencem, na nadzor storilcev kaznivih dejanj med pogojno obsodbo in pogojnim odpustom s prestajanja zaporne kazni. Z razvojem dela v korist skupnosti in drugih sankcij in ukrepov so se probacijske aktivnosti v večji meri prenesle iz zaporov v zunanji svet z nadzorom in izvrševanjem skupnostnih sankcij in ukrepov v različnih fazah kazenskega postopka. Vsem tem sankcijam je skupno to, da je vanje vključena družbena skupnost. Govorimo lahko o v skupnost usmerjenem kazenskem pravosodju, kjer ima skupnost pomembno vlogo pri izvrševanju kazenskih sankcij s poudarkom na reintegraciji storilcev kaznivih dejanj v družbo in z upoštevanjem potreb žrtev kaznivih dejanj².

Najpomembnejše mednarodne dokumente, ki opredeljujejo izvrševanje skupnostnih sankcij in ukrepov, so sprejeli Organizacija Združenih narodov, Svet Evrope in Evropska unija. Slovenija sledi mednarodnim standardom in priporočilom s področja izvrševanja kazenskih sankcij.

¹ <https://www.cep-probation.org/wp-content/uploads/2022/02/CEP-Statement-on-Probation-Values-and-Principles.pdf>

² Van Kalmthout, A.M. in Durnescu, I. (2008). Probation in Europe, Nijmegen (NL): Wolf Legal Publishers (WLP).

Med dokumenti na ravni Združenih narodov je pomembno omeniti t.i. Tokijska pravila (Standardna minimalna pravila Združenih narodov glede ukrepov brez odvzema prostosti), ki jih je sprejela Generalna skupščina Združenih narodov leta 1990. Tokijska pravila izpostavljajo pomembne točke kazenskega sistema in pomembne elemente učinkovite uporabe alternativnih ukrepov in sankcij. Pravila poudarjajo spodbujanje uporabe alternativnih kazenskih ukrepov, spodbujanje večje vključitve skupnosti v upravljanje kazenskega sodstva, zagotavljanje pravilne ravnotežja med pravicami posameznih storilcev, pravicami žrtev in skrbjo družbe za javno varnost ter preprečevanje kriminala, razvoj alternativnih ukrepov zaporni kazni v okviru pravnega sistema, da se zagotovi druge možnosti in s tem zmanjša uporaba zaporne kazni ter racionalizira politika kazenskega sodstva, ob upoštevanju človekovih pravic, zahtev po socialni pravičnosti ter rehabilitacijskih potreb storilcev³.

Svet Evrope si prizadeva, da bi se dosegla čim večja enotnost zakonskih ureditev na tistih področjih, ki so v skupnem interesu.

Priporočilo CM/Rec(2010)1 Odbora ministrov državam članicam o pravilih Sveta Evrope o probaciji opredeljuje probacijsko službo kot katerikoli organ, ki je zakonsko določen za izvrševanje nalog na področju izvrševanja kazni in ukrepov, ki se izvajajo v skupnosti, so zakonsko predpisani in izrečeni storilcu kaznivega dejanja. Glavni poudarki priporočila so na organizaciji in položaju uslužbencev ter ustrezni umestitvi probacijske službe v pravosodni sistem. Priporočila poudarjajo potrebno po zadostnem številu probacijskih uslužbencev, ki bi imeli takšno obremenitev (ang. »caseload«), ki bi jim omogočala kvaliteten nadzor, vodenje in pomoč osebam in, če je mogoče tudi sodelovanje z družino osebe. Opredeljujejo odgovornost in odnose z drugimi službami, kjer se izpostavlja nujnost medinstitucionalnega sodelovanja. Priporočila zajemajo tudi opis probacijskega dela, ki se nanaša na pripravo poročil za pravosodne organe, delo v splošno korist, delo z osebo, napoteno v probacijo, opis postopka varstvenega nadzorstva, s ciljem rehabilitacije in resocializacije. Prav tako poudarjajo pomen in vlogo strokovno usposobljenega kadra, zato so nujna izobraževanja in specializirana usposabljanja, s katerimi se razvija znanje, veščine in vrednote probacijskih uslužbencev in to ves čas njihove profesionalne kariere⁴.

Namen priporočila CM/Rec (2017) 3 Odbora ministrov državam članicam o evropskih pravilih o skupnostnih sankcijah in ukrepih je zagotoviti smernice državam članicam o uvedbi in uporabi skupnostnih sankcij in ukrepov, da bi lahko v celoti izkoristile njihove prednosti in zaščitile temeljne pravice vseh vpletenih oseb. Zajemajo temeljna načela skupnostnih sankcij in pravni okvir urejanja skupnostnih sankcij v državah. Podajajo usmeritve za izvajanje skupnostnih sankcij in metode dela, ki so prilagojene vsakemu posameznemu primeru ter so skladne s strokovnimi standardi. Skupnostna sankcija se uvede po tem, ko je podano soglasje osumljenca oziroma storilca kaznivega dejanja. Med priporočili je tudi napotilo državam, da zagotovijo visoko usposobljen kader za izvrševanje skupnostnih sankcij, ki se morajo vseskozi izobraževati in usposablјati, država pa mora poskrbeti za zadostno število oseb, odgovornih za izvedbo sankcij in ukrepov, da bodo lahko svoje naloge učinkovito izpolnjevale. Urejajo tudi pritožbene postopke, nadzorstvene naloge ter sodelovanje z javnostjo⁵.

Priporočilo CM/Rec (2021) 6 o ocenjevanju, upravljanju in ponovnem vključevanju oseb, ki so obtožene ali obsojene zaradi kaznivega dejanja zoper spolno nedotakljivost se nanaša na obravnavo storilcev kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost in poudarja usmerjeno oceno tveganja ter individualne načrte dela s ciljem zmanjšanja ponovitve kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivosti. Z

³ United Nations Standard Minimum Rules for Non-custodial Measures (The Tokyo Rules), Adopted by General Assembly resolution 45/110 of 14 December 1990. dostopno na <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/ProfessionalInterest/tokyorules.pdf>

⁴ Recommendation CM/Rec (2010) 1 on the Council of Europe Probation Rules, dostopno na <https://rm.coe.int/compendium-e-2025/1680a4bdd9>

⁵ Recommendation CM/Rec (2017) 3 on the European Rules on community sanctions and measures, dostopno na <https://rm.coe.int/compendium-e-2025/1680a4bdd9>

oceno tveganja se preuči naravo, resnost in vzorec kaznivih dejanj ter opredelijo značilnosti posameznika, vključno z rizičnimi in zaščitnimi dejavniki, ki vplivajo na izvršitev kaznivega dejanja. Na podlagi ocene se pripravi individualiziran načrt obravnave⁶.

Priporočilo CM/Rec(2025)2 Odbora ministrov državam članicam o spodbujanju duševnega zdravja zapornikov in oseb, vključenih v probacijo, ter obvladovanju njihovih duševnih motenj se nanaša na spodbujanje in varovanje duševnega zdravja ter obvladovanje duševnih motenj zapornikov in oseb, vključenih v probacijo, s strani organov, ki so po nacionalni zakonodaji odgovorni za zdravstveno varstvo ali kateri koli vidik takšnega varstva, povezanega z duševnim zdravjem zapornikov in oseb, vključenih v probacijo, ne glede na posameznega izvajalca, ki zagotavlja takšno varstvo⁷.

Na ravni Evropske unije je treba izpostaviti Okvirni sklep Sveta EU o uporabi načela vzajemnega priznavanja sodb in pogojnih odločb zaradi zagotavljanja nadzorstva nad spremljevalnimi ukrepi in alternativnimi sankcijami, katerega namen je razširiti načelo vzajemnega priznavanja sodnih odločb na izvrševanje kazni brez odvzema prostosti. Določa pravila, ki jih mora upoštevati vsaka država Evropske unije (EU) v zvezi s priznavanjem sodnih odločb in nadzorstvom nad spremljevalnimi ukrepi (ki omogočajo zgodnji odpust) ter alternativnimi sankcijami (ki predstavljajo alternativo priporu), ki jih izrečejo druge države EU. Cilj je povečati možnosti za ponovno vključevanje obsojenih oseb v družbo z zagotavljanjem nadaljnjega spremljanja izrečenih ukrepov v državi EU, v kateri prebivajo, izboljšati varstvo žrtev, olajšati uporabo spremljevalnih ukrepov in alternativnih sankcij, če storilec ne živi v državi izreka obsodbe⁸.

V Evropi že vrsto let deluje tudi Mednarodna organizacija za probacijo, t.j. CEP – Confederation of European Probation, ki povezuje strokovnjake evropskih držav, ki delujejo na področju izvrševanja kazenskih sankcij, predvsem na področju alternativ. Sodeluje s Svetom Evrope in Evropsko Unijo na področju razvijanja probacijskih služb in mednarodnih standardov. Ministrstvo za pravosodje je član organizacije od leta 2009, Uprava za probacijo pa vse od začetka njenega delovanja in od organizacije dobiva vso potrebno podporo pri strokovnih vprašanjih ter pri razvojnih strategijah naše države na tem področju⁹.

5.2 Prikaz ureditve v državah članicah Evropske unije

Irska

Na Irskem ima probacija dolgo tradicijo. Ob koncu šestdesetih let se je probacija izvajala predvsem kot izvajanje probacijskih aktivnosti po nalogu sodišč in kot nadzor nad pogojno izpuščenimi obsojenci. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja so sodišča začela sodelovati s probacijskimi službami na področju izdajanja poročil pred izrekanjem kazenskih sankcij kot pomoč pri odločitvi za izrek ustrezne kazenske sankcije. Potrebe sodišč po pripravi takšnih poročil so se bliskovito povečevale – od prvotnih 150 zahtev v prvem letu izdajanja takšnih poročil leta 1979, do skoraj 10.936

⁶ Recommendation CM/Rec (2021) 6 regarding the assessment, management and reintegration of persons accused or convicted of a sexual offence, dostopno na <https://rm.coe.int/compendium-e-2025/1680a4bdd9>

⁷ Recommendation CM/Rec (2025) 2 regarding the promotion of the mental health of prisoners and probationers and the management of their mental disorders, dostopno na <https://rm.coe.int/compendium-e-2025/1680a4bdd9>

⁸ Council Framework Decision 2008/947/JHA of 27 November 2008 on the application of the principle of mutual recognition to judgements and probation decisions with a view to the supervision of probation measures and alternative sanctions, dostopno na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008F0947>

⁹ Več na <https://www.cep-probation.org/>

zahtev v letu 2024¹⁰. Vse to je narekovalo tudi potrebo po usklajevanju programov, ki bi ljudem na pogojnem odpustu omogočili vključevanje v družbo brez ponovitve kaznivih dejanj. Iz te potrebe je nastalo tudi prvo zatočišče za brezdomske storilce v letu 1969, kasneje so se razvili tudi programi za storilce s težavami z alkoholom, drogami, seksualnimi motnjami, pomanjkanjem socialnih veščin in drugi. V letu 1980 se je probacijska služba organizirala po regijah in se preoblikovala v »Probacijsko in socialno službo«¹¹.

Na Irskem imajo eno nacionalno agencijo za probacijo – Probation Service, ki je samostojen organ, v celoti financiran s strani države in deluje pod okriljem Ministrstva za pravosodje. Njena prvotna funkcija – pomoč in podpora storilcem zaradi preprečitve ponavljanja kaznivih dejanj, se je z leti razširila tudi na pomoč in zaščito žrtvam kaznivih dejanj.

Zelo pomembna naloga Probacijske službe je priprava poročila pred sodno odločitvijo v kazenski zadevi. Takšno poročilo služi sodišču pri odločitvi o primerni vrsti sankcije. Lahko ga zahteva le sodnik in nihče drug. Storilec lahko odkloni svoje sodelovanje pri pripravi takšnega poročila, zavedati pa se mora, da ima takšna odklonitev lahko za posledico izrek zaporne kazni namesto alternativne, saj sodnik nima dovolj informacij o tem, katera oblika sankcije bi bila za tega storilca najbolj primerna. Probacijska služba je zadolžena tudi za izvrševanje skupnostnih sankcij (pogojni odpust, pogojni odpust z varstvenim nadzorstvom, odloženi pregon)¹².

Norveška

Probacija se je na Norveškem začela kot lokalna prostovoljska organizacija leta 1849, z nudenjem humanitarne pomoči izpuščenim obsojencem z namenom njihove reintegracije v družbo. Pomoč je bila prostovoljna, izpuščeni obsojenci so jo morali poiskati sami. Začetek probacije sovpada tudi z ustanavljanjem modernejših zaporov po vzoru Anglije. Naslednja faza v razvoju probacije je povezana z zakonodajnimi spremembami v letu 1919, v katerih je bila probacija vključena v kazenski sistem. Število lokalnih probacijskih služb je v tem času narastlo od 9 v letu 1916 na 99 v letu 1922 in v tem času je bila tudi ustanovljena Nacionalna probacijska organizacija. V tistem času je bila naloga probacijske službe priprava poročila (pre-sentence report), nadzor nad pogojno izpuščenimi in pogojno obsojenimi, čeprav je glavna dela probacijskih služb še vedno odpadla na socialno delo z odpuščenimi obsojenci in njihovimi družinami. Razprava o bodoči vlogi probacijskih služb se je znova odprla v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, natančneje leta 1964, ko je bila na novo opredeljena vloga socialnih služb z novim zakonom, ki je priznaval vsem državljanom pravico do socialne pomoči in podpore, ne glede na razlog, zaradi katerega potrebujejo pomoč. Mnogi so takrat zato menili, da bi se lahko naloge probacijske službe razdelile med centre za socialno delo in policijo, drugi pa, da naj bi se integrirale v zaporski sistem. Z novo politično strukturo je bila sprejeta bela knjiga v letu 1978 in z njo dane podlage za integracijo probacijske službe v zaporsko administracijo, ki se je ob tej priliki preimenovala v Correctional Service. Od konca 80-tih let prejšnjega stoletja so skupnostne sankcije postale samostojne sankcije¹³.

¹⁰

[https://www.probation.ie/EN/PB/0/1BBD4EEE0C9ACF6580258CD8004A49B8/\\$File/The%20Probation%20Service%20Annual%20Report%202024.pdf](https://www.probation.ie/EN/PB/0/1BBD4EEE0C9ACF6580258CD8004A49B8/$File/The%20Probation%20Service%20Annual%20Report%202024.pdf)

¹¹ Van Kalmthout, A.M. in Durnescu, I. (2008). Probation in Europe, Nijmegen (NL): Wolf Legal Publishers (WLP).

¹² Van Kalmthout, A.M. in Durnescu, I. (2008). Probation in Europe, Nijmegen (NL): Wolf Legal Publishers (WLP).

¹³

Probation in Europe 1927, dostopno na <https://www.cep-probation.org/wp-content/uploads/2018/10/1927Probation-in-Europe-1927-Norway.pdf>

Probation in Europe 2008, dostopno na <https://www.cep-probation.org/wp-content/uploads/2018/10/2008Norway.pdf>

Zaporska in probacijska uprava sta organizirani znotraj ministrstva za pravosodje in sicer kot Correctional Service. Probacijska uprava je regionalno razdeljena na pet regionalnih administracij, ki med seboj tesno sodelujejo. Vzpostavljenih je 15 probacijskih uradov, ki delujejo na delujejo na 34 lokacijah po celi državi. Glavne naloge probacijskih uradov so: izvrševanje skupnostnih sankcij in ukrepov, izvajanje programa za storilce kaznivih dejanj, ki so vozili pod vplivom alkohola in izvajanje programa obravnave odvisnosti (vse sankcije izreka sodišče), na drugi strani pa skrbijo za nadzor nad pogojno odpuščenimi iz zapora in za izvajanje hišnega zapora oz. hišnega zapora z elektronskim monitoringom. Med drugim so njihove naloge vezane tudi na pripravo poročil na zahtevo sodišč, s ciljem izbire primerne sankcije. Poleg tega izvajajo tudi individualno supervizijo za storilce kaznivih dejanj, svetovalne razgovore, različne socialne treninge in mediacijo, del njihovih nalog pa se nanaša tudi na izobraževanje storilcev in vodenje edukacijskih skupin¹⁴.

Probacijo izvajajo uslužbenci, ki so običajno diplomirani socialni delavci, ki so zaključili triletni univerzitetni študij socialnega dela. Mnogi imajo dodatna znanja s področja reševanja stanovanjskih vprašanj, družinske terapije, duševnega zdravlja, zdravljenja odvisnosti ter nekateri tudi izobrazbo s področja kriminologije, prava ali sociologije.

Probacijska uprava je tesno vpeta v lokalno skupnost, skrbi za razvoj mreže, kjer se izvajajo skupnostne sankcije, povezuje se z vladnimi in nevladnimi organizacijami, s ciljem čim bolj uspešne vključitve storilca v družbo. Prav tako se povezujejo z zaporskim sistemom, s katerim izvajajo različne projekte, enako s ciljem čim bolj uspešne vrnitve v socialno okolje¹⁵.

Hrvaška

Hrvaška je začela prve aktivnosti za vzpostavitev probacijske službe v procesu pristopa k Evropski uniji, torej v procesu usklajevanja hrvaških predpisov s pravnim redom EU, ena od prednostnih nalog Strategije reforme pravosodja (sprejeta 2008) pa je bila vzpostavitev nacionalnega sistema probacije kot novega inštituta v kazenskopravnem sistemu. Prvi zakon o probaciji so sprejeli leta 2009. Po sprejemu zakona so pričeli z vzpostavljanjem probacijskih uradov, sledilo je izobraževanje uslužbencev, v letu 2011 so pričeli z delovanjem prvi probacijski uradi. Danes probacijska služba deluje pod okriljem Ministrstva za pravosodje, Uprave za zatvorski sustav i probacijo in je sestavljena iz centralnega urada ter 15 probacijskih uradov po celi Hrvaški¹⁶.

Probacijske aktivnosti se izvršujejo samo pri storilcih kaznivih dejanj, ne pa pri storilcih prekrškov, prav tako ne obravnavajo mladoletnih storilcev kaznivih dejanj. Sprva so se probacijske naloge nanašale na delo v splošno korist in na pogojno obsodbo z varstvenim nadzorom, nato so razširili nabor nalog (kot npr. priprava poročil za sodnika in tožilca, pogojni dopust z varstvenim nadzorstvom, nadzor nad izvrševanjem naloženih obveznosti). V sklopu nalog izvajajo tudi terensko delo (ki se izvaja vedno v paru)¹⁷.

Vstop v probacijo je na prostovoljni ravni, pri čemer storilec kaznivega dejanja nosi vse stroške (v Sloveniji krije stroške prevoza in malice UPRO za tiste, ki so na dan podpisa dogovora o izvrševanju

Kvam, J.-T. (2020). Probation Practice, desistance and the penal field in Norway. *Criminology & Criminal Justice*. Vol. 22(3), str. 349-2020

¹⁴ Seinn, I. Probation – Important part of the Criminal Justice System, dostopno na file:///C:/Users/MrharD67/Downloads/2a_Seim%20Ingunn_Norway_Probation%20Important%20part%20of%20CJ%20system.pdf

¹⁵ Van Kalmthout, A.M. in Durnescu, I. (2008). Probation in Europe, Nijmegen (NL): Wolf Legal Publishers (WLP).

¹⁶ Kovčo Vukadin, I., Špero, J. (2015). Hrvatski probacijski sustav: postignuća i perspektive. *Hrvatski ljetopis za kaznene znanosti i praksu*. Vol. 22, broj 2/2015, str. 671-715

¹⁷ Zakon o probaciji, dostopno na https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2018_11_99_1910.html
Pravilnik o načinu obavljanja probacijskih poslov, dostopno na https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_07_68_1368.html

dela v splošno korist bili upravičeni do denarne socialne pomoči), pri čemer izhajajo iz dejstva, da je nadomestna kazen ali pogojna obsodba za storilca boljša in da mora tudi storilec sprejeti dejstvo, ali je pripravljen določen delež povrniti družbi. Z osebami, vključenimi v probacijo, se pripravi individualni načrt probacijskih aktivnosti, ki ga podpiše storilec kaznivega dejanja in probacijski uslužbenec, prav tako uporabljajo model za ocenjevanje dejavnikov tveganja in potreb. Poseben poudarek dajejo sodelovanju z vsemi pomembnimi akterji, pripravili so tudi določene protokole (npr. protokol sodelovanja s Policijo), aktivni so na področju ozaveščanja vseh ključnih deležnikov¹⁸.

V prvih treh letih delovanja so zabeležili bistven porast števila zadev v obravnavi (število se je v tem obdobju podvojilo), tudi sicer beležijo konstanten trend naraščanja števila zadev uspešno rešenih zadev je okoli 87%¹⁹.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov

Določbe predloga zakona ne posegajo v postopke oziroma poslovanje javne uprave ali pravosodnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Določbe predloga zakona ne prinašajo administrativnih posledic za obveznosti strank.

Predlog zakona ne predvideva povečanja stroškov strank.

Predlog zakona ne vpliva na čas urejanja zadev strank.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

¹⁸ Probation in Europe – Croatia dostopno na

<https://www.cep-probation.org/wpcontent/uploads/2018/10/Probation-in-Europe-Final-chapter-Croatia.pdf>

Špero, J., Brkić, G. (2021). Deset godina probacijske službe u Republici Hrvatskoj – izazovi, uspjesi i vizija. Hrvatski ljetopis za kaznene znanosti i praksu. Zagreb. Vol. 28, broj 2/2021, str. 603-628

¹⁹Godišnja izvješća, dostopno na

[https://mpudt.gov.hr/?id=16407&pregled=1&datum=Wed%20Jul%2005%202017%2014:04:37%20GMT+0200%20\(Central%20European%20Daylight%20Time\)](https://mpudt.gov.hr/?id=16407&pregled=1&datum=Wed%20Jul%2005%202017%2014:04:37%20GMT+0200%20(Central%20European%20Daylight%20Time))

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Sprejeti zakon bo predstavljen na spletnih straneh Ministrstva za pravosodje v okviru vladnega spletnega portala gov.si. in objavljen v Uradnem listu RS.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

/

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

V strokovno obravnavo je bil predlog zakona posredovan Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, Vrhovnemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije, CNVOSU, Informacijskemu pooblaščenču, Skupnosti centrov za socialno delo in Inštitutu za kriminologijo pri Pravni fakulteti.

Pripombe so podali Informacijski pooblaščenec, Vrhovno državno tožilstvo RS in Vrhovno sodišče RS. Pripombe Informacijskega pooblaščenca in Vrhovnega državnega tožilstva so v celoti upoštevane. Pripombe Vrhovnega sodišča so upoštevane, razen pripomb, ki se nanašajo na spremenjeni 15. člen zakona, ki določa, da se osebni načrt več ne izdelava, kadar je osebi naložena oprava dela v splošno korist po zakonu, ki ureja kazenskih postopek ali po zakonu, ki ureja prekršek, in da ni jasno, kako se bo ugotavljalo, ali oseba ne izpolnjuje naloženih obveznosti. Predlagatelj pojasnjuje, da to ureja spremenjeni 17. člen zakona (10. člen predloga), ki določa, da če svetovalec ugotovi, da oseba v celoti ali deloma ne izpolnjuje naloženih obveznosti, določenih s pravnim aktom, ali se izmika stiku s svetovalcem ali kako drugače krši naložene obveznosti, na to opozori osebo. Če oseba kljub opozorilu še vedno ne izpolnjuje naloženih obveznosti, lahko vodja probacijske enote predlaga spremembo sankcije. Ker je v pravnem aktu določeno število ur dela v splošno korist in rok, v katerem morajo biti naložene obveznosti poravnane, ima svetovalec, ki spremlja in nadzoruje izvajanje probacijske naloge, vse podatke, na podlagi katerih lahko ugotovi, da oseba naloženih obveznosti ne opravlja. V 7. členu (1. člen predloga) zakona so navedene obveznosti osebe, ki jih mora izpolnjevati med izvrševanjem probacijske naloge, v 17. členu (10. člen predloga) pa so navedeni ukrepi, ki jih ima svetovalec in organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge v primeru kršitve teh obveznosti. Glede pripombe na 15. člen (8. člen predloga), ki se nanaša na stike, kadar ni izdelan osebni načrt, pojasnujemo, da bo vrsto in pogostost stikov glede na vrsto probacijske naloge določil pravilnik. Glede pripombe, ki se nanaša na drugi odstavek 17. člena (10. člen predloga), da termin »ponavljajoče« ni dovolj določen z vidika, kolikokrat se mora kršitev ponoviti, pojasnujemo, da se s tem terminom daje organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge možnost, da se glede na okoliščine odloči, ali bo spremenilo sankcijo, hkrati pa se tudi svetovalcu daje možnost, da presodi, ali meni, da je kršitev že ob drugi kršitvi takšna, da je treba obvestiti organ, ali pa se z obvestilom še počaka in daje osebi možnost, da kršitev kljub večkratnemu ponavljanju, popravi. Sodišče meni, da se določeni podatki, ki jih od raznih organov pridobiva probacija prekrivajo. V določenih članih je dana podlaga, do katerih podatkov so svetovalci upravičeni npr. 21. člen (12. člen predloga), v drugih je opredeljeno, kaj vsebuje zbirka podatkov o osebah, v 42. členu pa so navedeni viri, iz katerih od posameznih organov pridobiva probacija podatke.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

/

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Andreja Katič, ministrica za pravosodje
- Mag. Andreja Kokalj, državna sekretarka
- Dr. Danijela Mrhar Prelič, direktorica Uprave za probacijo
- Barbara Starič Strajnar, sekretarka, Uprava za probacijo

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o probaciji (Uradni list RS, št. 27/17) se 7. člen spremeni tako, da se glasi:

»7. člen
(obveznosti osebe)

Za uspešno izvedbo probacijske naloge mora oseba:

1. izpolnjevati vse obveznosti in navodila, ki ji jih je naložilo sodišče, državni tožilec, komisija za pogojni odpust in obveznosti, ki izhajajo iz sporazuma, sklenjenega v postopku poravnavanja;
2. sodelovati pri izdelavi ocene dejavnikov tveganja in potreb;
3. sodelovati pri pripravi osebnega načrta;
4. izpolnjevati vse obveznosti in navodila, določena v osebnem načrtu;
5. sodelovati s svetovalcem, vzdrževati stike, se udeleževati dogovorjenih terminov obravnave ter se redno odzivati na pozive in vabila;
6. nemudoma sporočiti spremembo naslova stalnega ali začasnega bivališča, bolniško odsotnost in druge podatke, pomembne za izvajanje probacije;
7. navajati resnične podatke, potrebne za izvrševanje probacijske naloge.«.

2. člen

Za 7. členom se dodata nova 7.a in 7. b člen, ki se glasita:

»7.a člen
(določitev svetovalca)

Vodja probacijske enote za vsako osebo v roku, ki ne sme biti daljši od dveh delovnih dni od prejema pravnega akta, oziroma v dveh delovnih dneh od prejema poziva zavoda za prestajanje kazni zapora za sodelovanje pri načrtovanju pogojnega odpusta z varstvenim nadzorstvom, izmed probacijskih uslužbencev ali uslužbenk (v nadaljnjem besedilu: probacijski uslužbenec) določi svetovalko ali svetovalca (v nadaljnjem besedilu: svetovalec), ki izvršuje probacijsko nalogo.

7.b člen

(identifikacija in seznanitev osebe s pravicami in obveznostmi)

- (1) Ob prvem srečanju svetovalec preveri identiteto osebe, ji pojasni razlog identifikacije in zahteva vpogled v identifikacijski dokument z njeno fotografijo. Če je oseba zakrita ali zamaskirana, sme svetovalec zahtevati, da se odkrije, zato da lahko nedvomno ugotovi njeno identiteto. Če svetovalec dvomi o pristnosti javne listine, ali če je oseba nima, ali identitete ni mogoče z gotovostjo ugotoviti, sme svetovalec ugotavljati identiteto z razgovorom, v katerem preverja podatke o identiteti z uporabo drugih listin, s pomočjo drugih oseb ali na drugem kraju ali na način, ki ga predlaga identificirana oseba, ki je varen in glede na okoliščine najbolj primeren. Če svetovalec ne more ugotoviti identitete osebe, zahteva ugotovitev identitete od policije.
- (2) Po opravljenem preverjanju identitete svetovalec pojasni osebi kako poteka izvrševanje probacijske naloge in jo seznanji z njenimi pravicami in obveznostmi. Oseba podpiše izjavo, s katero potrdi, da je seznanjena z obveznostmi, pravicami in posledicami nesodelovanja pri izvrševanju probacijske naloge.«.

3. člen

V 8. členu se prva alineja spremeni tako, da se glasi:

"- zahteve državnega tožilca za pripravo poročila o storilcu zaradi odstopa ovadbe ali obtožnega predloga in pripravo sporazuma v postopu poravnavanja, zaradi priprave navodil in določitev nalog v primeru odloženega kazenskega pregona ali za pripravo poročila zaradi priprave sporazuma o priznanju krivde«,

4. člen

V 9. členu se za 2. točko doda nova 3. točka, ki se glasi:

»priprava poročila državnemu tožilcu o storilcu zaradi priprave sporazuma o priznanju krivde,«

Dosedanje 3. do 9. točka postanejo 4. do 10. točka.

5. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»13. člen

(ocena dejavnikov tveganja in potreb)

- (1) Svetovalec izdelava oceno dejavnikov tveganja in potreb s pomočjo uporabe delovnega pripomočka, ki ga predpiše direktor (v nadaljnjem besedilu: model), kadar pravni akt vsebuje varstveno nadzorstvo daljše od šestih mesecev, za izdelavo poročila za sodišče ali državnega tožilca ali kadar meni, da je to potrebno zaradi izvrševanja varstvenega nadzorstva.
- (2) Za pripravo ocene dejavnikov tveganja in potreb iz prejšnjega odstavka se uporabljajo osebni podatki iz zbirke podatkov o osebah, ki jo uprava vodi na podlagi 37. člena tega zakona ter drugi podatki, ki niso osebni podatki.«

6. člen

14. člen se črta.

7. člen

Za 14. členom se doda nov 14.a člen, ki se glasi:

»14.a člen

(izvrševanje probacijske naloge)

- (1) Med izvrševanjem probacijske naloge morata svetovalec in oseba vzdrževati redne stike. Stiki so osebni stiki in drugi stiki. Stiki se glede na vrsto probacijske naloge in tveganja ter potreb osebe, razlikujejo glede na vrsto stika in pogostost stika.
- (2) Osebni stiki so neposredni stiki med osebo in svetovalcem in se izvajajo v obliki individualnih razgovorov ali skupinskih srečanj. Potekajo lahko v probacijski enoti, pri izvajalcih individualnih ali skupinskih socialnovarstvenih, izobraževalnih, psihosocialnih, zdravstvenih ali drugih ustreznih programov, ki jih izvajajo organi, organizacije, nevladne organizacije ali druge pravne ali fizične osebe, na domu osebe ali v drugih prostorih.
- (3) Drugi stiki so stiki, ki se izvajajo po sredstvih elektronskih komunikacij, ki omogočajo naknadno izkazovanje, da je stik bil vzpostavljen ter stiki ob izvajanju nadzora.
- (4) Vrsto in pogostost stikov določi pravilnik.«

8. člen

15. člen se spremeni tako, da se glasi:

»15. člen
(osebni načrt)

- (1) Osebni načrt je individualiziran način izvrševanja sankcije, ki jo je določil organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge. Osebni načrt se pripravi glede na vrsto probacijske naloge s pomočjo modela, razgovora z osebo, individualnih potreb ter okoliščin osebe in osebnih podatkov iz zbirke podatkov o osebah iz prve alineje drugega odstavka 37. člena tega zakona ter drugih podatkov, ki niso osebni podatki, pridobljenih na podlagi tega zakona. Osebni načrt potrdi vodja probacijske enote najpozneje v 60 dneh, osebni načrt pri katerem uporaba modela ni obvezna, pa najpozneje v 30 dneh od prve zglasitve osebe na probacijski enoti.
- (2) V osebni načrtu se opredelijo stiki med osebo in svetovalcem, morebitnimi izvajalci sankcij, po potrebi se opredelijo tudi dejavniki tveganja in cilji za odpravo teh dejavnikov ter trajanje probacijske naloge. Med izvrševanjem probacijske naloge se lahko osebni načrt spreminja in dopolnjuje.
- (3) Ne glede na prvi odstavek tega člena, se osebni načrt za osebe, ki jim je izvršitev dela v splošno korist določena po zakonu, ki ureja kazenskih postopek ali po zakonu, ki ureja prekrške, ne izdelava.
- (4) Oseba s podpisom potrdi, da se strinja z vsebino osebnega načrta. Če oseba osebnega načrta ne podpiše, probacijska enota o tem obvesti organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, ki lahko v skladu z zakonom, po katerem ji je bila sankcija izrečena, prekliče izrečeno sankcijo, na kar mora biti oseba opozorjena pred začetkom priprave osebnega načrta.«

9. člen

16. člen se spremeni tako, da se glasi:

»16. člen
(spremljanje naloženih obveznosti)

- (1) Svetovalec spremlja in nadzira ali oseba izpolnjuje obveznosti, ki so ji bile naložene ter hkrati opozarja osebo na morebitna odstopanja od izpolnjevanja naloženih obveznosti.
- (2) Izvajalci sankcij, pri katerih se izvršuje delo v splošno korist ali navodilo organa, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge ali pri katerem se izvršujejo druge naloge ali navodila, dogovorjene z osebnim načrtom, morajo v skladu z dogovorom probacijski enoti poročati o poteku izvajanja naloženih obveznosti za posamezno osebo.
- (3) O izvrševanju probacijskih naloge iz 6., 7., 8. in 9. točke 9. člena tega zakona svetovalec poroča organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, vsakih šest mesecev. Rok za izdelavo poročila začne teči od datuma prejema pravnega akta.
- (4) V poročilu iz prejšnjega odstavka lahko svetovalec glede na uspešnost izvajanja varstvenega nadzorstva ali navodil naloženih ob varstvenem nadzorstvu, predlaga spremembo ali odpravo navodil ali ustavitev varstvenega nadzorstva.
- (5) Kadar se izvršuje delo v splošno korist po zakonu, ki ureja prekrške ali po zakonu, ki ureja kazenski postopek, ali kadar se izvršuje probacijska naloga odprava ali poravnava škode pri odloženem kazenskem pregonu, svetovalec pripravi le končno poročilo o poteku probacijske naloge.
- (6) Ob koncu probacijske naloge svetovalec izdelava končno poročilo o njenem poteku ter ga posreduje organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge v roku petnajstih dni od izvršitve naloge«.

10. člen

17. člen se spremeni tako, da se glasi:

»17. člen
(posledice neizpolnjevanja naloženih obveznosti)

- (1) Če svetovalec ugotovi, da oseba v celoti ali deloma ne izpolnjuje obveznosti, določenih s pravnim aktom ali osebnim načrtom, ne izpolnjuje naloženih navodil ali se izmika stiku s svetovalcem ali kako drugače krši naložene obveznosti, na to opozori osebo, lahko pa ji tudi predlaga spremembo osebnega načrta.
- (2) Šteje se, da oseba ne izpolnjuje navodil ali obveznosti, dogovorjenih v osebnem načrtu, ali se izmika stikom s svetovalcem, zlasti pa če:
 1. svetovalcu, drugi osebi na probacijski enoti, izvajalcu sankcije ali komu tretjemu, ki sodeluje pri izvajanju probacijske naloge grozi, ga žali, ponižuje, zasleduje, snema, fotografira ali na kakšen drug neprimeren način otežuje ali onemogoča izvrševanje probacijske naloge,
 2. na razgovor pri svetovalcu na dogovorjeni datum ne pride in svojega izostanka pravočasno ne opraviči iz opravičljivih razlogov,
 3. na razgovor ali obravnavo ponavljajoče zamuja,
 4. mora razgovor ali skupinsko obravnavo na zahtevo svetovalca zaradi kršenja pravil ali nedostojnega vedenja zapustiti,
 5. ponavljajoče zamuja na delo v splošno korist,
 6. je ponavljajoče neupravičeno odsotna z dela v splošno korist,
 7. se hujše neprimerno vede do izvajalca sankcij ali do uporabnikov njegovih storitev,
 8. namerno poškoduje delovna sredstva ali inventar,
 9. ponavljajoče opravlja delo v splošno korist pod vplivom alkohola ali prepovedanih drog,
 10. se izmika preventivnemu zdravstvenemu pregledu ali predpisanemu usposabljanju iz varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom s preizkusom usposabljanja za delo v splošno korist.
- (3) Če oseba kljub opozorilom in morebitni spremembi osebnega načrta ali navodil še vedno ne izpolnjuje svojih obveznosti, lahko vodja probacijske enote organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, predlaga spremembo sankcije.
- (4) Če organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, po prejemu obvestila o neizpolnjevanju obveznosti ugotovi, da niso več podani pogoji za njegovo izvajanje, lahko prekliče izrečeno sankcijo in na novo odloči.
- (5) Organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, mora o predlogu vodje probacijske enote odločiti v tridesetih dneh od prejema predloga.«.

11. člen

V prvem odstavku 18. člena se za besedilom: »za kaznivo dejanje,« doda besedilo »ali zaradi priprave sporazuma o priznanju krivde,«.

12. člen

21. člen se spremeni tako, da se glasi:

»21. člen

(izvrševanje varstvenega nadzorstva)

- (1) Probacijska enota izvršuje varstveno nadzorstvo ob pogojni obsodbi ali pogojnem odpustu, ob hišnem zaporu ter ob izvrševanju kazni v obliki dela v splošno korist kot nadomestne kazni zapora ali denarne kazni.
- (2) Varstveno nadzorstvo vključuje pomoč, nadzor ali varstvo s ciljem usmerjanja osebe k oblikam vedenja in vzpostavljanju življenjskih okoliščin, ki odvrta od ponovitve kaznivega dejanja, ter spremljanje izpolnjevanja nalog in ciljev, določenih z osebnim načrtom.
- (3) Pomoč je usmerjena v svetovanje pri razreševanju stisk in težav ter vzpostavljanje življenjskih okoliščin in ustreznih sprejemljivih oblik vedenja.«
- (4) Nadzor je usmerjen v nadziranje izpolnjevanja obveznosti in navodil v sklopu probacijske naloge.

- (5) Varstvo obsega vse potrebne ukrepe in aktivnosti, ki osebo usmerjajo k oblikam vedenja, ki odvrčajo storitve novega kaznivega dejanja.
- (6) Za namen izvrševanja varstvenega nadzorstva se lahko svetovalec poveže s policijo in centrom za socialno delo; v ta namen lahko svetovalec pridobi od:
- policije podatke o obravnavi osebe, ki se nanašajo na vzrok, potek in vsebino obravnave,
 - centra za socialno delo o obravnavanju osebe, ki se nanašajo na vzrok, potek in vsebino obravnave s področja socialnovarstvenih storitev ali javnih pooblastil, zlasti pa o:
 - nasilju v družini
 - kriznih intervencijah
 - varstvu otrok in družine
 - varstvu odraslih.«.

13. člen

V 23. členu se v četrtem odstavku za besedo »dobička« « doda besedilo «ali državni organi,«.

14. člen

27. člen se spremeni tako, da se glasi:

»27. člen

(sodelovanje z drugimi organi)

- (1) Če ima oseba težave v zvezi z zaposlitvijo, nastanitvijo, zdravljenjem, izobraževanjem ali potrebuje pomoč pri urejanju družinskih ali socialnih zadev, se svetovalec ob soglasju osebe poveže s pristojnim centrom za socialno delo ter z ustreznimi organi, podjetji in drugimi organizacijami, ki osebi lahko nudijo potrebno pomoč.
- (2) Za namene iz prejšnjega odstavka se lahko skliče multidisciplinarni tim, ki ga sestavljajo predstavniki s tistih področij, kjer so zaznane težave in na katerem udeleženci izmenjujejo podatke o zaznanih težavah, prepoznanih možnostih in ustrezni pomoči.
- (3) Kadar je potrebna pomoč osebi zaradi družinskih stisk ali težav, se lahko svetovalec poveže tudi z njeno družino, če se oseba s tem strinja.
- (4) Če policija pri izvrševanju nalog in pooblastil v okviru svojih pristojnosti ugotovi, da oseba krši prepovedi izrečene po zakonu, ki ureja preprečevanje nasilja v družini ali prepoved približevanja določeni osebi, kraju ali območju po zakonu, ki ureja naloge in pooblastila policije, o tem obvesti probacijsko enoto.«.

15. člen

Prvi odstavek 33. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Delavci uprave so probacijski uslužbenci. Probacijski uslužbenci so uradne osebe s posebnimi dolžnostmi in posebnimi pooblastili (v nadaljnjem besedilu: pooblaščenice uradne osebe).«.

Za prvim odstavkom se doda nov, drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) V aktu o sistemizaciji delovnih mest se določi tista delovna mesta, na katerih delajo pooblaščenice uradne osebe.«.

Dosedanja drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

16. člen

V 38. členu se v 1. točki za besedo »priimek« doda beseda »spol,«

Za 5. točko se dodata nova 6. in 7. točka, ki se glasita:

»6. podatke o ožjih družinskih članih: ime in priimek družinskih članov, razmerje do osebe, rojstni podatki družinskih članov,

7. podatke o osebah, ki skupaj z osebo bivajo na istem naslovu; ime in priimek, rojstni podatki in razmerje do osebe.«.

V 6. točki, ki postane 8. točka, se na koncu pika nadomesti z vejico in doda besedilo: »psihološka ali psihiatrična izvedeniška mnenja ter poročila in podatki centrov za socialno delo o vzrokih in poteku obravnave, če je to potrebno za obravnavo osebe pri izvrševanju probacijske naloge.«

17. člen

V 39. členu se doda nova 11. točka, ki se glasi:

» 11. podatke o prestajanju kazni zapora ali pripora.«.

18. člen

V 40. členu se doda nova 6. točka, ki se glasi:

» 6. podatek o mnenju in predlogih komisije o začasni nezaposljivosti in predvideno trajanje začasne nezaposljivosti če je to potrebno za obravnavo osebe pri izvrševanju probacijske naloge.«.

19. člen

42. člen se spremeni tako, da se glasi:

»42. člen
(viri za pridobivanje podatkov)

(1) Uprava lahko brezplačno pridobiva podatke o osebi, ki so nujno potrebni za izvrševanje probacije po tem zakonu iz obstoječih zbirk podatkov naslednjih upravljavcev:

1. Ministrstva pristojnega za notranje zadeve – podatke iz centralnega registra prebivalstva (osebno ime, spol, EMŠO, državljanstvo, davčna številka osebe, stalno in začasno prebivališče, naslov v tujini, družinski člani (EMŠO očeta, EMŠO matere, EMŠO zakonca, EMŠO otrok, ime in priimek družinskih članov, stalno prebivališče), naslov za vročanje, elektronski naslov za vročanje, zakonski stan, sprememba osebnega imena, podaljšanje in odvzem roditeljske pravice ter datum prenehanja tega ukrepa, odvzem in vrnitev poslovne sposobnosti, podaljšanje in odvzem starševske skrbi ter datum prenehanja tega ukrepa, skrbništvo ter datum prenehanja tega ukrepa, podatke o izdanem dovoljenju za prebivanje tujca, (vrsta dovoljenja, razlog in namen izdaje, datum izdaje in obdobje veljavnosti, podatek o tem, ali je dovoljenje za prebivanje veljavno ali je prenehalo veljati), podatek o osebah prijavljenih na istem naslovu (osebno ime in EMŠO oseb), s povezovanjem zbirk na podlagi povezovalnega znaka;
2. Policije – podatek o iskani osebi: osebno ime in EMŠO, vrsta ter veljavnost ukrepa odredbodajalca – iz evidence iskanih oseb; podatke o odvzemu prostosti: kraj, čas in razlog odvzema – iz evidence oseb, ki jim je odvzeta prostost; podatke o izdanih odredbah o prepovedi približevanja: podatek o osebi, ki ji je izdana odredba, povzetek vsebine odredbe, datum izdaje odredbe, podatek iz odločbe sodišča z rokom trajanja ukrepa, podatki centrov za socialno delo in organizacij, ki sodelujejo pri razreševanju družinskega nasilja – iz evidence izdanih odredb za prepoved približevanja; podatke o pogrešanih osebah: podatek o pogrešani osebi, čas ter okoliščine pogrešanja – iz evidence pogrešanih oseb;
3. Ministrstva pristojnega za visoko šolstvo: osebno ime, EMŠO, podatek o predhodno pridobljeni izobrazbi, relevantni za vpis v študijski program (KLASIUS, leto, država), ime univerze ali

samostojnega visokošolskega zavoda, ime študijskega programa in letnik študija iz evidence študentov in diplomantov eVŠ;

4. Ministrstva pristojnega za vzgojo in izobraževanje: podatek o vključenosti oseb v vzgojni ali vzgojno-izobraževalni oziroma višješolski zavod ali organizacije za izobraževanje odraslih (ime osnovne šole ali srednje šole ali višje strokovne šole ali organizacije za izobraževanje odraslih ter obdobje vključenosti), podatek o letniku izobraževanja oziroma študija, podatek o nazivu izobraževalnega oziroma študijskega programa in smeri o vzgojno-izobraževalnem ali študijskem programu, na podlagi podatka o EMŠO iz centralne evidence udeležencev vzgoje in izobraževanja;
 5. Ministrstva pristojnega za socialne zadeve – podatek o denarni socialni pomoči ali varstvenemu dodatku, preživnini (zavezanec za preživnino), iz informacijskega sistema centrov za socialno delo;
 6. Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih, vključenih v obvezno zdravstveno zavarovanje (podlaga za zavarovanje osebe, datum prijave in odjave v obvezno zdravstveno zavarovanje osebe), podatke o zavarovanju za poškodbe pri delu in poklicne bolezni po predpisih o zdravstvenem zavarovanju za osebe, ki opravljajo splošno koristna dela (podlaga za zavarovanje osebe, datum prijave in odjave za poškodbe pri delu in poklicne bolezni) iz evidence zavarovanih oseb;
 7. Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje: podatek o brezposelnih osebah (datum prijave in odjave v evidenco ter o razlogih prenehanja vodenja v evidenci), podatek o obdobju upravičenosti do denarnega nadomestila in dodatka za aktivnost), podatek o začasni nezaposljivosti (datum obravnave na komisiji, podatek o mnenju in predlogih ukrepov komisije in predvideno trajanje začasne nezaposljivosti), podatek o osebah, vključenih v zaposlitveno rehabilitacijo – iz evidence brezposelnih oseb; podatek o iskalcih zaposlitve (datum prijave in odjave) - iz evidence iskalcev zaposlitve; podatek o zaposljivosti (zaščitna, podporna zaposljivost ali nezaposljivost) - iz evidenc izdanih odločb o zaposljivosti;
 8. Ministrstva pristojnega za pravosodje – podatke o neizbranih obsodbah iz kazenske evidence, o neizbranih vzgojnih ukrepih iz evidence vzgojnih ukrepov, podatke o plačilnih nalogih in sodbah, ki so podlaga za vpis podatkov v evidenco, o kazenskih točkah v cestnem prometu in podatke o pravnomočnih sodbah ali sklepih o prekrških;
 9. Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij - podatek o datumu nastopa kazni, izteku kazni oziroma predvidenem odpustu iz zaporov iz zbirke podatkov o obsojencih; podatek o datumu sprejema in izpustitve iz pripora iz zbirke o osebnih podatkih o pripornikih;
 10. Sodišča – podatek o odprtih kazenskih postopkih;
- (2) Če uprava, zaradi izvajanja pristojnosti in nalog iz tega zakona ter zaradi varstva in učinkovitega uresničevanja interesov pravne države, zbira osebne in druge podatke o osebah za namen vključitve v zbirko podatkov o osebah iz obstoječih zbirk podatkov, ji morajo državni organi in pravne osebe, ki na podlagi zakona in v okviru svoje dejavnosti ali v zvezi z njo vodijo zbirke podatkov na podlagi pisne ali podobne izkazljive zahteve brezplačno posredovati zahtevane osebne in druge podatke, kar se lahko omogoči tudi na podlagi elektronskega dostopa.
- (3) Uprava lahko obdeluje tudi druge osebne podatke osebe, ki je podala privolitev za obdelavo osebnih podatkov za potrebe izvrševanja probacijske naloge.«.

20. člen

Prvi odstavek 44. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Osebne podatke iz zbirke podatkov o osebah lahko v okviru svojih pristojnosti, s soglasjem direktorja pa tudi za namene priprave strokovnih gradiv s področja probacije, obdelujejo pooblaščen delavci uprave, ministrstva, državnega tožilstva in sodišča (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen osebe).«.

21. člen (končna določba)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne
EPA

Državni zbor
Republike Slovenije
..... l.r.
Predsednik

OBRAZLOŽITEV

K 1. členu (7. člen)

Med obveznosti osebe, ki ji je naložena skupnostna sankcija spada tudi sodelovanje pri izdelavi ocene dejavnikov tveganja in potreb, ki je osnova za izdelavo osebnega načrta ter njeno aktivno sodelovanje med izvrševanjem probacijske naloge, kar zahteva udeležbo osebe na dogovorjenih razgovorih ter sprotno sporočanje razlogov za morebitno opravičeno odsotnost osebe, vključno s sporočanjem morebitne neudeležbe zaradi bolniške odsotnosti. Poleg obveznosti in navodil, ki jih naloži sodišče, državni tožilec ali komisija za pogojni odpust, mora oseba izpolnjevati tudi obveznosti, ki izhajajo iz sporazuma, sklenjenega v postopku poravnavanja.

K 2. členu (7a. člen in 7b. člen)

V nov 7a. člen se seli vsebina dosedanjega 14. člena, ki določa, da vodja enote izmed probacijskih uslužbencev – to je vseh zaposlenih na probaciji, v roku največ dveh delovnih dni od prejema probacijske naloge imenuje tistega probacijskega uslužbenca, ki bo izvrševal določeno probacijsko nalogo – ti probacijski uslužbenci so svetovalke in svetovalci.

Nov 7. b člen ureja vsebino, ki je trenutno urejena v Pravilniku o izvrševanju probacijskih nalog, zaradi njenega pomena pa jo je sistemsko pravilneje urediti v zakonu. Nanaša se na identifikacijo osebe ob prvem stiku s probacijskim uslužbencem, na način ugotavljanja identitete in podpis izjave, s katerim oseba potrjuje, da je seznanjena s svojimi pravicami in obveznostmi ter posledicami nesodelovanja pri izvrševanju probacijskih nalog. Za potrebe identifikacije osebe se uporablja identifikacijski dokument - vsak uradno izdan dokument, ki vsebuje fotografijo imetnika in ga je izdal državni organ, kot so potni listi, osebne izkaznice, dovoljenja za prebivanje, potovalni dokumenti in vozniška dovoljenja. V izjavi, ki jo podpiše oseba, so navedene pravice in obveznosti osebe v procesu izvajanja probacijske naloge..

K 3. členu (8. člen)

Ker je dodana nova probacijska naloga – priprava poročila zaradi priprave sporazuma o priznanju krivde, je treba med zahteve ali odločitve organov, ki zahtevajo izvršitev probacijskih nalog, dodati tudi zahtevo državnega tožilca za pripravo tega poročila.

K 4. členu (9. člen)

V 9. členu zakona je dodana nova probacijska naloga, in sicer priprava poročila zaradi priprave sporazuma o priznanju krivde. Nova probacijska naloga je dodana na predlog državnega tožilstva, ki ugotavlja, da bi poročilo probacijske enote v primeru, ko se v postopku pogajanja za sklenitev sporazuma o priznanju krivde državni tožilec in obdolženec dogovarjata za sklenitev alternativne kazni, predstavlja pomembno podlago, na katero se državni tožilec lahko opre pri pogajanjih in končnem sporazumu.

K 5. členu (13. člen)

Spremenjeni 13. člen določa v katerih primerih svetovalec izdelava oceno dejavnikov tveganja in potreb. Spremenjeni člen določa pripravo ocene, kadar je varstveno nadzorstvo daljše od šestih mesecev ter za izdelavo poročila za sodišče ali državnega tožilca, lahko pa tudi v drugih primerih, če svetovalec meni, da je priprava ocene potrebna, čeprav je varstveno nadzorstvo krajše od šestih mesecev. Probacijska enota izvršuje varstveno nadzorstvo v skladu s Kazenskim zakonikom ob pogojni obsodbi, pogojnem odpustu, ob hišnem zaporu ter ob izvrševanju kazni v obliki dela v splošno korist kot nadomestne kazni zopora ali denarne kazni. Varstveno nadzorstvo je namenjeno tistim storilcem kaznivih dejanj, ki poleg opozoril ob določeni kazni za doseg namena kaznovanja potrebujejo še posebno vodenje, nadzorstvo in aktivno delo z obsojencem. Kazenski zakonik določa, da varstveno nadzorstvo vključuje za zakonom določeno pomoč, nadzor in varstvo, Pomoč je usmerjena v svetovanje pri razreševanju stisk in težav ter vzpostavljanje življenjskih okoliščin in ustreznih sprejemljivih oblik vedenja. Nadzor je usmerjen v nadziranje izpolnjevanja obveznosti in navodil v sklopu probacijske

naloge. Varstvo obsega vse potrebne ukrepe in aktivnosti, ki osebo usmerjajo k oblikam vedenja, ki odvrtaajo od storitve novega kaznivega dejanja.

Strokovna obravnava, ki vključuje specifične cilje, strokovno svetovanje, podporo in nadzorstvo, kar izhaja iz predhodne uporabe MOT, je vezana na varstveno nadzorstvo. Pri probacijskih nalogah, ki ne vključujejo varstvenega nadzorstva, se strokovna obravnava na takšen poglobljen in sistematičen način ne izvaja, ker za to ni pravne podlage, saj mora oseba v takšnih primerih opraviti le naloženo število ur dela v splošno korist ali odpraviti ali poravnati škodo. Varstvenega nadzorstva ni pri izvrševanju dela v splošno korist po zakonu, ki ureja prekrške in po zakonu, ki ureja kazenskih postopek – pri teh dveh sankcijah je osebi naložena le oprava določenega števila ur dela v splošno korist. Če oseba naloženo število ur opravi, je probacijska naloga uspešno opravljena. Pri tej nalogi svetovalec le organizira, vodi in nadzira izvrševanje dela v splošno korist. Enako je pri pogojni obsodbi in pogojnem odpustu – torej dveh sankcijah, ki v kolikor sodišče ob tem ne izreče tudi varstvenega nadzorstva, nista probacijski nalogi. Pri tistih probacijskih nalogah, ki pa sicer imajo določeno varstveno nadzorstvo, je pa njihova dolžina krajša od šestih mesecev, pa bi bila izdelava osebnega načrta s pomočjo modela, ki zahteva določena čas, nesmiselna. Če ukrep traja le nekaj mesecev, je to prekratka doba, da bi lahko dosegli dolgoročneje in korenite spremembe v posameznikovem mišljenju in ravnanju, ki terjajo dolgotrajen in intenziven proces, zato uporaba MOT pri kratkih sankcijah ni smiselna. Kljub temu se tudi pri kratkih sankcijah zasleduje cilj odvrtaanja od kaznivih dejanj in se strokovna obravnava usmerja na kritične točke posameznikovega vedenja, kar se realizira v svetovalnih razgovorih.

Prav tako je pomembno dejstvo, da tudi sama priprava oziroma uporaba orodja MOT terja določeno časovno obdobje, saj je za izpolnitev obsežnega vprašalnika potrebnih več srečanj z osebo in tudi vzpostavitev zaupnega odnosa med osebo in svetovalcem. Priporočila iz tujine so, da se na prvem srečanju tovrstnih orodij ne uporablja. Neredko se realne okoliščine in problematika osebe pokažejo šele po nekaj mesecih stikov s svetovalcem, ko je vzpostavljen delovni in zaupni odnos in takrat se lahko v okviru strokovne obravnave postavijo realni cilji.

Obstoječi 13. člen določa, da se MOT med drugim izpolni za izdelavo poročila za sodišče, državnega tožilca ali komisijo za pogojni odpust. Med devetimi probacijskimi nalogami, ki so taksativno določene v 9. členu ZPro, ni priprave poročila za komisijo za pogojni odpust, kar tudi ni smiselno, saj obsojenec prestaja kazen zapora in še ni vključen v probacijsko nalogo pogojnega odpusta z varstvenim nadzorstvom, kar pomeni, da obsojenca zavod pozna, probacija pa ne. Med probacijskimi nalogami je tudi sodelovanje z zavodom za prestajanje kazni zapora pri načrtovanju pogojnega odpusta z varstvenim nadzorstvom. Zavod povabi probacijsko enoto k sodelovanju, kadar načrtuje pogojni odpust z varstvenim nadzorstvom z namenom seznanitve probacijske enote z obsojencem, njegovo obravnavo v zavodu, vse z namenom čim hitreje in čim bolj uspešne vključitve v skupnostno sankcijo po odpustu iz zavoda. Vsled navedenega priprava poročila za komisijo za pogojni odpust ni več predvidena.

Za pripravo ocene dejavnikov tveganja in potreb iz prejšnjega odstavka se uporabljajo osebni podatki iz zbirke podatkov o osebah, ki jo uprava vodi na podlagi 37. člena tega zakona ter drugi podatki, ki niso osebni podatki. Kadar probacijska enota prejme nalogo priprave poročila za sodišče ali državnega tožilca, lahko z vpogledom v zbirko podatkov ugotovi, ali je oseba že bila obravnavana na probaciji in v kolikor da, lahko podatke uporabi pri pripravi poročila. Druge podatke, ki niso osebni podatki, lahko svetovalec pridobi s pogovorom z osebo, nanašajo pa se lahko npr. na preživljanje prostega časa, na odnos do dela, do druženja s prijatelji, njegov odnos do protipravnega dejanja, ipd.

K 6, členu (14. člen)

Vsebina obstoječega 14. člena je smiselno prenesena v vsebino novega 7.a člena, zato se člen črta.

K 7. členu (14.a člen)

Nov 14. a člen delno ureja vsebino sedanjega 15. člena, podrobneje pa opredeljuje oziroma razlikuje med osebnimi stiki in drugimi stiki, vrsto in pogostost stikov pa bo opredelil pravilnik in to glede na dolžino sankcije, vrsto sankcije in oceno dejavnikov tveganja in potreb. Pri tistih probacijskih nalogah, pri

katerih se izdelava ocena dejavnikov tveganja in potreb, se s pomočjo modela definirajo kriminogeni dejavniki in glede na ugotovljene potrebe ter tveganja opredelijo cilji, ki naj bi se zasledovali med izvrševanjem probacijske naloge. Več je dejavnikov, ki vplivajo na vedenje in dejanja osebe in več je ciljev, ki jih svetovalec in oseba opredelita in dogovorite, bolj intenzivni naj bi bili stiki in bolj pogosto naj bi ti stiki bili osebni. Pri tisti probacijskih nalogah, kjer ni varstvenega nadzorstva, kjer je probacijska naloga krajša ali pri katerih posebni cilji niso določeni, pa so lahko stiki tudi v obliki drugih stikov in manj intenzivni. Osebni stiki so tisti, pri katerih ima oseba neposreden poglobljen stik s svetovalcem, pri čemer je to lahko v individualnem pogovoru z njim ali pa pri skupinskih srečanjih. Število članov skupine za izvajanje strokovne obravnave na področju osebnosti, vedenja in drugih psihosocialnih vsebin, ni definirano, odvisno je od problematike, ki se obravnava in od števila potencialnih kandidatov, primernih za skupino. V primeru, da bi se skupinskega srečanja udeležila le ena oseba, bi šlo za individualni stik; če bi bili prisotni dve osebi poleg svetovalcev, bi šlo za skupinski stik, pri čemer ni pomembno ali gre za individualni razgovor ali skupinsko srečanje, pomembna je neposredna komunikacija med osebo in strokovnjaki, torej osebni stik.

K 8. členu (15. člen)

V tem členu je podana vsebina osebnega načrta, roki za njegovo pripravo ter v katerih primerih se osebni načrt ne pripravi, in sicer kadar je osebi naložena oprava dela v splošno korist po zakonu, ki ureja kazenski postopek ali po zakonu o prekrških, saj gre v obeh primerih za probacijski nalogi brez varstvenega nadzorstva in za manjše število naloženih ur dela v splošno korist. V obeh primerih mora oseba le opraviti naloženo število ur v določenem času. Pri zahtevnejših probacijskih nalogah, kjer se tveganja in potrebe osebe ugotavljajo s pomočjo modela, je določen daljši rok za sprejem osebnega načrta in sicer 60 dni od prve zglasitve osebe na probaciji, oziroma 30 dni pri tistih probacijskih nalogah, kjer izdelava modela ni predpisana. Pri probacijskih nalogah izvrševanje dela v splošno korist po zakonu, ki ureja prekrške in zakonu, ki ureja kazenski postopek izdelava osebnega načrta ni več predvidena, saj gre za izvršitev manjšega števila ur, edina obveznost osebe je, da naloženo število ur opravi, torej se ne ugotavljajo kriminogeni dejavniki s pomočjo MOT, ne postavljajo se cilji strokovne obravnave in ne napotuje se oseb v strokovno obravnavo k drugim izvajalcem (na primer na zdravljenje ali na psihološko svetovanje). Z odpravo osebnega načrta pri teh probacijskih nalogah se tudi zasleduje cilj administrativne razbremenitve tako svetovalcev kot tudi mentorjev v izvajalskih organizacijah. Vse potrebne informacije in podatki so zavedeni v drugih obveznih obrazcih, ki so del spisovne dokumentacije. Pri probacijski nalogi odprava ali poravnava škode pri odloženem kazenskem pregonu osebni načrt ostaja. Število teh probacijskih nalog je sicer izredno majhno, a v določenih primerih odprave ali poravnave škode je treba dogovoriti način odprave ali poravnave in dinamiko le-te, zato osebni načrt pri tej nalogi ostaja.

K 9. členu (16. člen)

Spremenjeni 16. člen natančneje določa obveznosti izvajalcev sankcij – to je v primeru izvrševanja dela v splošno korist ali izvajalcev navodil ob varstvenem nadzorstvu, da probacijski enoti poročajo o izvrševanju naloženih obveznosti. Določeno je tudi, v kakšnih časovnih rokih mora svetovalec poročati organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, in od kdaj teče ta rok. Za probacijsko nalogo dela v splošno korist po zakonu, ki ureja prekrške in zakonu, ki ureja kazenski postopek, predlog ne predvideva vmesnega poročanja, temveč se pripravi le končno poročilo za organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge. Končno poročilo se pripravi ob koncu probacijske naloge – ob pogojni obsodbi, pogojnem odpustu in hišnem zaporu kadar je rok za izvršitev naloge potekel, ob delu v splošno korist takrat, ko oseba opravi naloženo število ur. Končno poročilo mora svetovalec posredovati organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge v roku petnajstih dni od končanja naloge.

K 10. členu (17. člen)

Dikcija prvega odstavka veljavnega člena je izboljšana, saj svetovalec neizpolnjevanje naloženih obveznosti lahko ugotovi sam ob delu z osebo, ali ob poročilu izvajalca sankcij o tem, da oseba ne izpolnjuje obveznosti ali navodil. To določilo natančno določa, kar je trenutno urejeno v pravilniku, kdaj se šteje, da oseba ne izpolnjuje naloženih obveznosti, določenih s pravnim aktom ali pa z osebnim

načrtom, ki ga je svetovalec pripravil skupaj z osebo in ga je ta tudi podpisala, določa pa tudi kakšne so možnosti ob takšni ugotovitvi. Svetovalec o morebitnih ugotovljenih kršitvah opozori osebo, lahko ji tudi predlaga spremembo osebnega načrta. Če oseba kljub opozorilu nadaljuje s kršitvami, lahko vodja probacijske enote predlaga organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, spremembo sankcije. Predlog zakona ne nalaga vodji probacijske enote, da mora oziroma da mora takoj ob prvi kršitvi predlagati spremembo sankcije, pač pa mu le daje možnost, da takšen predlog poda. Predlog zakona ohranja rok osmih dni od dneva, ko je vodja probacijske enote organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, podal predlog za spremembo sankcije – gre sicer za instruktorski rok, ki je razmeroma kratek, a izkušnje in priporočila drugih probacijski služb so takšne, da ima hiter odziv organa na podani predlog pozitivne učinke na ravnanje oseb.

K 11. členu (18. člen)

Ker je dodana nova probacijska naloga – priprava poročila zaradi priprave sporazuma o priznanju krivde, je treba v členu, ki se nanaša na pripravo poročila državnemu tožilcu dodati tudi poročilo, ki služi državnemu tožilcu za pripravo sporazuma o priznanju krivde.

K 12. členu (21. člen)

Spremembe 21. člena zasledujejo jasnejšo opredelitev, kdaj probacijska enota izvršuje varstveno nadzorstvo. Zakon o probaciji v 9. členu taksativno našteva devet probacijskih nalog, med katerimi se tri nanašajo na pripravo poročila za tožilca ali sodišče, kadar potrebujeta podatke za odločitev o določitvi skupnostne sankcije namesto kazni zapora ali denarne kazni oziroma uvedbo kazenskega pregona. Naslednja probacijska naloga se nanaša na vodenje naloge odprava ali poravnava škode pri odloženem kazenskem pregonu. Tudi pri tej nalogi gre le za izpolnitev obveznosti, dogovorjene med osumljencem, oškodovancem in tožilcem. Probacijska naloga, ki predvideva sodelovanje probacije z zavodom za prestajanje kazni zapora pri načrtovanju pogojnega odpusta z varstvenim nadzorstvom, je namenjena spoznavanju svetovalca z obsojencem že med prestajanjem kazni zapora, kadar se načrtuje, da bo obsojenec pogojno odpuščen, vendar potrebuje za uspešno vrnitev in vključitev v družbo po pogojnem odpustu še varstveno nadzorstvo. Varstvenega nadzorstva tudi ni pri izvrševanju dela v splošno korist po zakonu, ki ureja prekrške in zakonu, ki ureja kazenskih postopek, kjer je edina obveznost osebe, da opravi naloženo število ur dela.

Pri probacijskih nalogah se izvršuje varstveno nadzorstvo pri pogojni obsodbi, pogojnem odpustu, hišnem zaporu ter pri izvrševanju dela v splošno korist po Kazenskem zakoniku, saj mora sodišče v sodbi vedno določiti tudi varstveno nadzorstvo. Glavna vsebina dela z osebami, vključenimi v probacijo, se nanaša na pomoč, varstvo in nadzor s ciljem, da oseba izpolni vse naložene obveznosti, hkrati pa se sledi tudi cilju, da oseba ne bi več ponavljala kaznivih dejanj, torej gre za delovanje v smeri spreminjanja vedenja s ciljem uspešnega vključevanja v družbo in tudi za razreševanje različnih življenjskih situacij, kar lahko zmanjša tveganje za ponavljanje kaznivih dejanj. Zakon o probaciji že v obstoječem besedilu definira pomoč, varstvo in nadzor, s predlogom tega zakona se le dodatno natančneje definira te tri oblike varstvenega nadzorstva.

Pomembna je dopolnitev, ki daje svetovalcu pravno podlago za pridobitev podatkov policije in centrov za socialno delo, ki jih potrebuje za uspešno izvrševanje varstvenega nadzorstva. Probacijska enota lahko pridobi podatke, ki se nanašajo na vzrok, potek in vsebino obravnave, z namenom celovitejše obravnave osebe v probaciji. Svetovalec v določenih primerih potrebuje od centra za socialno delo podatke o obravnavanju osebe, ki se nanašajo na vzrok, potek in vsebino obravnave s področja socialnovarstvenih storitev ali javnih pooblastil, zlasti pa o nasilju v družini, kriznih intervencijah, varstvu otrok in družine, varstvu odraslih. Podatki, ki jih svetovalec pridobi od drugih organov so odvisni od vrste kaznivega dejanja zaradi katerega je oseba na probaciji in kriminogenih dejavnikov ter morebitnih navodil, ki jih sodišče ali komisija za pogojni odpust določi pri varstvenem nadzorstvu.

K 13. členu (23. člen)

V tem členu se dopolnjuje nabor pravnih oseb, ki so lahko izvajalci sankcij za delo v splošno korist, in sicer se med njih dodaja tudi državne organe, saj je iskanje ustreznih izvajalcev sankcij pogosto težavno

naloga. S širitvijo na državne organe, kjer bi lahko osebe opravljale pomožna nepridobitna dela, bi se olajšalo zagotavljanje ustreznega dela.

K 14. členu (27. člen)

Dopolnitev tega člena pomeni izboljšavo v izvrševanju probacijskih nalog v smislu poglobljenega sodelovanja z drugimi organi, ki lahko nudijo pomoč s sodelovanjem med njimi, tudi s pomočjo multidisciplinarnih timov. Kazenski zakonik določa, da lahko sodišče ali komisija za pogojni odpust ob izrečenem varstvenem nadzorstvu izreče tudi eno ali več navodil, po katerih se mora ravnati obsojenec. Navodila se lahko med drugim nanašajo na zdravljenje v ustreznem zdravstvenem zavodu, s soglasjem osebe tudi na zdravljenje odvisnosti od alkohola ali drog, obiskovanje poklicne, psihološke ali druge posvetovalnice, usposabljanje za poklic ali sprejetje zaposlitve, prepoved druženja z nekaterimi osebami, porabo dohodka v skladu s prežिवninskimi dolžnostmi. Ker se navodila sodišča oziroma varstveno nadzorstvo nanaša na različna vsebinska področja, je potrebno širše sodelovanje različnih strokovnih služb. V ta namen se lahko skliče multidisciplinarni tim, na katerem sodelujejo strokovnjaki s tistih področij, ki so za obravnavano osebo relevantna. Na multidisciplinarnem timu se obravnavajo težave osebe in možne oblike ukrepov in pomoči. Strokovnjaki na svojem področju predstavijo prepoznane težave, hkrati pa posredujejo možne načine ukrepov, aktivnosti ali oblik pomoči za razrešitev težav. S tem pripomorejo k razjasnitvi okoliščin in lažjemu načrtovanju posameznih aktivnosti v okviru izvrševanja skupnostne kazenske sankcije.

Na izobraževalnem področju lahko strokovnjaki identificirajo težave ali vzroke za preteklo ali zdajšnje neuspešno opravljanje obveznosti ter predlagajo npr. možne oblike dela, učenja, prilagoditve, prepis v drug program, prehode med programi, oblike pomoči, ki so na voljo ipd.

S strani centrov za socialno delo se lahko posredujejo podatki o tem, ali je bila oseba obravnavana zaradi zlorabe otrok, nasilja v družini, ali ima težave na področju duševnega zdravja, ali je pod skrbništvom, ali je bila sama žrtev nasilja, ali je morebiti vključena v storitev pomoč družini za dom, kako oseba sodeluje s centrom za socialno delo ipd.

S strani zavoda za zaposlovanje se lahko posredujejo podatki o tem, ali je oseba vključena v program rehabilitacije ali drug program zavoda ter kakšne oblike pomoči in aktivnosti so na voljo.

Policija lahko tim seznanj, ali je osebo v preteklosti že obravnavala, ali zoper njo tečejo kakšni postopki, ali ima izrečeno npr. prepoved približevanja.

Vse te informacije pripomorejo k načrtovanju celovite obravnave osebe na način, da izvrševanje skupnostne sankcije upošteva vse specifične potrebe in okoliščine osebe, hkrati pa se zasleduje cilj odvrčanja osebe od ponovitve kaznivega dejanja.

Pomembna dopolnitev je tudi dolžnost obveščanja s strani policije o kršitvah prepovedi približevanja tako po zakonu, ki ureja preprečevanje nasilja v družini, kot po zakonu, ki ureja naloge in pooblastila policije.

K 15. členu (33. člen)

S spremembo prvega odstavka je določeno, da gre v primeru probacijskih uslužbencev za uradne osebe s posebnimi nalogami in posebnimi pooblastili – pooblaščenec uradne osebe. Naloge probacijskih uslužbencev so določene v Zakonu o probaciji. Z aktom o sistemizaciji delovnih mest se določi tista delovna mesta, na katerih se izvršujejo naloge s posebnimi pooblastili, in sicer so to tisti probacijski uslužbenci, ki izvršujejo probacijske naloge. Pooblastila pri opravljanju probacijskih nalog zajemajo: ugotavljanje identitete probacijskih oseb, opravljanje nadzora o izvrševanju probacijskih nalog na terenu, izvajanje nadzora nad izvrševanjem varstvenega nadzorstva in izpolnjevanjem navodil, ugotavljanje identitete prisotnih oseb pri opravljanju nadzora o izvrševanju probacijskih nalog na terenu,

zbiranje in pridobivanje podatkov o obravnavani osebi, vstopanje na zemljišča, prostore ali objekte fizičnih in pravnih oseb ob podanem njihovem soglasju zaradi opravljanja nadzora nad izpolnjevanjem naloženih obveznosti, sodelovanje z zavodi za prestajanje kazni zapora in drugimi deležniki (policija, oddelek za zaščito prič, centri za socialno delo, zdravstvenimi službami, izvajalci sankcij naloženi z zakonom idr.), izvajanje nadzora na domu osebe, priprava ocene dejavnikov tveganja in potreb, podaja predlogov za spremembo sankcije v primeru neizpolnjevanja navodil in naloženih obveznosti, naznanitev kaznivega dejanja ali podaja kazenske ovadbe za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti in opravljanje drugih dejanj, ki so v skladu z namenom izvajanja probacijskih nalog.

K 16. , 17 in 18. členu (38., 39. in 40. člen)

Navedeni členi, ki se dopolnjujejo, sodijo v poglavje »Zbirka podatkov o osebah in varstvo osebnih podatkov«, kjer se zbirajo podatki o identiteti osebe, njenih družinskih članih ter o družinskem statusu, družinskih in socialnih razmerah osebe, o probacijskih nalogah in o izvrševanju probacijskih nalog. Med dosedanjim izvrševanjem probacijskih nalog in zbiranjem podatkov za zbirko podatkov, se je pokazala potreba po zbiranju dodatnih podatkov zaradi učinkovitejšega izvrševanja, zato je v posamezne člene tega poglavja dodana podlaga za zbiranje dodatnih podatkov.

Varstveno nadzorstvo in navodila sodišča so vsebinsko zelo različna; zajemajo področje zdravljenja odvisnosti oseb, zaposlovanja, urejanja družinskih odnosov, starševske skrbi, finančnega urejanja (npr. redno plačevanje preživnine), različne psihološke obravnave, odpravljanje nasilnih oblik vedenja itd. Da se lahko navodila in varstveno nadzorstvo izvedejo v skladu z naloženimi obveznostmi sodišč in pri tem upoštevajo potrebe oseb za ustrezno strokovno obravnavo, je treba pridobiti vse relevantne podatke o osebah s strani služb, ki so že opravile določeno diagnostiko ali ukrepe na svojem področju. S tem se v okviru izvrševanja kazenske sankcije zagotavlja obravnavo oseb, ki je prilagojena specifičnim potrebam oseb in celovita, hkrati pa se zasleduje cilj odvratanja od ponovitve kaznivih dejanj. Za te namene bo svetovalec pridobil psihološka oziroma psihiatrična izvedeniška mnenja ter poročila in podatke centrov za socialno delo.

Zakon o probaciji določa, da organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge pravni akt posreduje probacijski enoti v izvrševanje najpozneje v osmih dneh od njegove pravnomočnosti. Probacijska enota mora v osmih dneh od prejetja pravnega akta pozvati osebo na zglasitev na probacijsko enoto zaradi začetka izvrševanja probacijske naloge. V določenih primerih se oseba kljub večkratnemu pozivanju na poziv ne odzove, v določenih primerih zato, ker je še na prestajanju kazni zapora na podlagi drugega pravnega akta. Z vpogledom v evidenco zaprtih oseb lahko svetovalec ugotovi, da oseba prestaja kazen zapora ali pripora in se zato na poziv ni mogla odzvati ter kako dolgo še ne bo mogoče izvrševati probacijske naloge.

Ena od probacijskih nalog je tudi organizacija, vodenje in nadzor izvrševanja dela v splošno korist. Organ, pristojen za izvrševanje dela v splošno korist, pri določitvi dela v okviru razpoložljivih del pri izvajalski organizaciji upošteva strokovno znanje in sposobnosti osebe, lahko pa tudi tiste njene nujne interese glede njenih neodložljivih družinskih, izobraževalnih ali poklicnih obveznosti, katerih neupoštevanje bi povzročilo težko popravljivo ali nepopravljivo škodo za uresničevanje teh obveznosti. Z vpogledom v evidenco začasno nezaposljivih oseb dobi svetovalec informacijo, da je oseba začasno nezaposljiva. V tej evidenci se vodijo osebe, za katere se skladno z 9. členom ZUTD ugotovi, da so začasno nezaposljive zaradi težav z odvisnostjo, z duševnim zdravjem oz. zaradi večjih socialnih ali drugih težav. začasna nezaposljivost iz navedenih razlogov ter pravice in obveznosti take osebe se opredelijo v zaposlitvenem načrtu brezposelne osebe. Podlaga je mnenje medinstitucionalne komisije sodelavcev ZRST in CSD o obstoju težav ter možnih ukrepov za njihovo razrešitev in za izboljšanje zaposlitvenih možnosti v evidenco začasno nezaposljivih oseb so od avgusta 2020 vključene tudi brezposelne osebe, ki so začasno nezmožne za delo iz zdravstvenih razlogov nad 60 dni. Če svetovalec ugotovi, da se oseba trenutno vodi v tej evidenci, lahko zaprosi komisijo za mnenje in predlogih komisije,

vse z namenom, da osebi lažje poišče ustreznega izvajalca sankcij oziroma v primeru, da se oseba vodi v evidenci zaradi zdravstvenih razlogov nad 60 dni, počaka z iskanjem izvajalca.

Te podatke svetovalec pridobiva le kadar so potrebni za izvrševanje posamezne probacijske naloge.

K 19. členu (42. člen)

Obstoječi 42. člen ureja pridobivanje podatkov iz različnih virov, ki jih probacijski uslužbenci potrebujejo za kvalitetno opravljanje probacijskih nalog. V obdobju od sprejetja Zakona o probaciji do danes so se nazivi in organizacijska shema posameznih ministrstev oziroma virov večkrat spremenili, prav tako pa se je tekom izvajanja probacijskih nalog pokazala potreba po dodatnih podatkih iz posameznih virov, zato je potrebna prilagoditev in dopolnitev tega člena. Največja dopolnitev zajema podatke Policije, ki vodi številne evidence, med njimi take, ki so pomemben vir pri izvrševanju probacijskih nalog, in sicer iz Evidence iskanih oseb, Evidence oseb, ki ji je odvzeta prostost, Evidence izdanih odredb za prepoved približevanj in Evidence pogrešanih oseb. Prav tako je dodan kot vir sodišče, ki ima podatke o odprtih kazenskih postopkih. Kadar svetovalec neuspešno poziva osebo na zglasitev na probacijsko enoto, lahko iz Evidence iskanih oseb, Evidence pogrešanih oseb, Evidence oseb, ki jim je odvzeta prostost ugotovi, ali je oseba zadržana ali na begu in je zato nedosegljiva in neodzivna.

Če organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge ob varstvenem nadzorstvu osebi določi tudi navodilo, ki se nanaša na prepoved približevanja žrtvi ali kakšni drugi osebi, mora svetovalec spremljati, ali oseba sledi naloženemu navodilu. Iz Evidence izdanih odredb o prepovedi približevanja lahko svetovalec preveri, ali oseba temu navodilu sledi.

K 20. členu (44. člen)

Spremenjeni prvi odstavek daje pooblastilo probacijskim uslužbencem, da ob soglasju direktorja obdelujejo osebne podatke iz zbirke podatkov o osebah tudi za potrebe priprave znanstveno raziskovalnih analiz in prispevkov, pripravo raznih poročil za domače in tuje inštitucije, diplomske, magistrske, seminarske naloge, prispevke na strokovnih konferencah in delovnih srečanjih, za statistične potrebe idr, pri čemer se gradiva objavljajo in prezentirajo v anonimizirani obliki.

K 21. členu (končna določba)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

7. člen

(obveznosti osebe)

Oseba mora:

- izpolnjevati vse obveznosti in navodila, ki ji jih je naložilo sodišče, državni tožilec ali komisija za pogojni odpust,
- sodelovati pri pripravi osebnega načrta,
- izpolnjevati vse obveznosti in navodila, določene v osebnem načrtu,
- nemudoma sporočiti spremembo naslova stalnega ali začasnega bivališča in druge podatke, pomembne za izvajanje probacije,
- navajati resnične podatke.

8. člen

(organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge)

Probacijske enote izvajajo probacijske naloge na podlagi naslednjih zahtev ali odločitev organov, ki zahtevajo izvršitev teh nalog (v nadaljnjem besedilu: organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge):

- zahteve državnega tožilca za pripravo poročila o storilcu zaradi odstopa ovadbe ali obtožnega predloga in pripravo sporazuma v postopku poravnavanja in pripravo sporazuma, ali zaradi priprave navodil in določitev nalog v primeru odloženega kazenskega pregona,
- zahteve sodišča za pripravo poročila o osebi zaradi nadomestitve kazni s pogojno obsodbo z varstvenim nadzorstvom, ali izvršitve kazni z izvrševanjem dela v splošno korist ali hišnim zaporom,
- zahteve zavoda, ki izvršuje kazen zapora, pri načrtovanju pogojnega odpusta z varstvenim nadzorstvom,
- pravnomočne in izvršljive odločbe sodišča o pogojni obsodbi z varstvenim nadzorstvom, ali o izvršitvi dela v splošno korist ali hišnega zapora,
- sklepa državnega tožilca o odložitvi kazenskega pregona ali sporazuma, sklenjenega v postopku poravnavanja,
- ali odločbe komisije za pogojni odpust o pogojnem odpustu z varstvenim nadzorstvom.

9. člen

(probacijske naloge)

Probacijske enote izvajajo naslednje probacijske naloge:

1. priprava poročila državnemu tožilcu za odločitev o odstopu ovadbe ali obtožnega predloga v postopek poravnavanja in pripravo sporazuma,
2. priprava poročila državnemu tožilcu o storilcu za odločitev o uvedbi pregona ali za pripravo navodil ter določitev nalog v primeru odložitve kazenskega pregona,

3. priprava in vodenje naloge odprava ali poravnave škode pri odloženem kazenskem pregonu,
4. priprava poročila za sodišče zaradi odločitve o izbiri kazenske sankcije in varstvenega nadzorstva,
5. izvrševanje varstvenega nadzorstva pri pogojni obsodbi z varstvenim nadzorstvom,
6. izvrševanje varstvenega nadzorstva pri pogojnem odpustu z varstvenim nadzorstvom,
7. izvrševanje hišnega zapora,
8. organizacija, vodenje in nadzor izvrševanja dela v splošno korist,
9. sodelovanje z zavodom za prestajanje kazni zapora pri načrtovanju pogojnega odpusta z varstvenim nadzorstvom.

13. člen

(ocena dejavnikov tveganja)

(1) Za potrebe priprave osebnega načrta oziroma za izdelavo poročila za sodišče, državnega tožilca ali komisijo za pogojni odpust, probacijska enota izdelava oceno dejavnikov tveganja in potreb po strokovni obravnavi za uspešnejšo vključitev osebe v družbo (v nadaljnjem besedilu: ocena dejavnikov tveganja) s pomočjo uporabe predpisanega modela ocenjevanja dejavnikov tveganja, ki ga predpiše minister.

(2) Za pripravo ocene dejavnikov tveganja iz prejšnjega odstavka se uporabljajo osebni podatki iz zbirke podatkov o osebah, ki jo uprava vodi na podlagi 37. člena tega zakona ter drugi podatki, ki niso osebni podatki.

14. člen

(določitev svetovalca)

(1) Vodja probacijske enote za vsako osebo v roku, ki ne sme biti daljši od dveh delovnih dni od prejema pravnega akta, izmed probacijskih uslužbencev določi svetovalko ali svetovalca (v nadaljnjem besedilu: svetovalec), ki skupaj z osebo pripravi osebni načrt.

(2) Kadar zavod za prestajanje kazni zapora pozove probacijsko enoto k sodelovanju v skladu s 26. členom tega zakona, določi vodja probacijske enote svetovalca v dveh delovnih dneh od prejema poziva zavoda.

15. člen

(osebni načrt)

(1) Osebni načrt je individualiziran način izvrševanja sankcije, ki jo je določil organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge. Osebni načrt se pripravi glede na vrsto probacijske naloge na podlagi ocene dejavnikov tveganja, razgovora z osebo, individualnih potreb ter okoliščin osebe in osebnih podatkov iz zbirke podatkov o osebah iz prve alineje drugega odstavka 37. člena tega zakona ter drugih podatkov, ki niso osebni podatki, pridobljenih na podlagi tega zakona.

(2) V osebni načrtu se opredelijo stiki med osebo in svetovalcem, morebitni izvajalci sankcij, po potrebi se opredelijo tudi dejavniki, ki vplivajo na storitev kaznivega dejanja osebe in ukrepi, katerih cilj je odprava teh dejavnikov, metode in roki za njihovo izvajanje in roki za izvedbo osebnega načrta.

(3) Stiki z osebo se izvajajo v obliki individualnih razgovorov ali skupinskih srečanj, ki potekajo v probacijski enoti, pri izvajalcih individualnih ali skupinskih socialnovarstvenih, izobraževalnih, psihosocialnih, zdravstvenih ali drugih ustreznih programov, ki jih izvajajo organi, organizacije, nevladne organizacije ali druge pravne ali fizične osebe (v nadaljnjem besedilu: izvajalec sankcij), na domu osebe ali v drugih prostorih, dogovorjenih v osebni načrtu.

(4) Ne glede na prejšnje odstavke tega člena, osebni načrt za osebe, ki jim je izvršitev dela v splošno korist določena po zakonu, ki ureja kazenski postopek ali po zakonu, ki ureja prekrške, vsebuje izvajalca sankcije, rok in obseg izvedbe dela v splošno korist, opredelitev stikov med osebo, svetovalcem in izvajalcem sankcije ter se pripravi na podlagi razgovora z osebo in individualnih potreb osebe.

(5) Osebni načrt potrdi vodja probacijske enote najpozneje v 30 dneh od prve zglasitve osebe na probacijski enoti. Oseba s svojim podpisom sprejme osebni načrt. Če oseba osebnega načrta ne podpiše, probacijska enota obvesti organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, ki lahko v skladu z zakonom, po katerem ji je bila sankcija izrečena, prekliče izrečeno sankcijo, na kar mora biti oseba opozorjena pred začetkom priprave osebnega načrta.

(6) Med izvajanjem osebnega načrta morata svetovalac in oseba vzdrževati redne osebne stike.

16. člen

(spremljanje osebnega načrta)

(1) Kadar je oseba napotena na delo v splošno korist ali kadar osebni načrt vsebuje tudi izvrševanje posameznih navodil, morajo izvajalci sankcij, pri katerih se naloge izvršujejo, probacijski enoti v skladu z dogovorom poročati o poteku izvajanja navodil za posamezno osebo.

(2) Svetovalec spremlja in nadzira, ali oseba izpolnjuje obveznosti, ki so ji bile naložene ter hkrati opozarja osebo na morebitna odstopanja od naloženih obveznosti.

(3) O izvrševanju varstvenega nadzorstva ob pogojni obsodbi ali pogojnem odpustu, o izvrševanju dela v splošno korist ali o izvrševanju hišnega zapore svetovalec obvesti organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, vsake štiri mesece oziroma vsakih šest mesecev, če izrečeni ukrep traja več kot leto dni.

(4) Svetovalec izdelava končno poročilo o poteku posamezne sankcije ter ga posreduje organu, ki je zahteval izvrševanje probacijske naloge.

17. člen

(posledice neizpolnjevanja osebnega načrta)

(1) Če svetovalec na podlagi poročila iz prvega odstavka prejšnjega člena ugotovi, da oseba ne izpolnjuje naloženih navodil ali ne sodeluje oziroma v celoti ali deloma ne izpolnjuje obveznosti, določenih z osebni načrtom, ali se izmika stiku s svetovalcem ali kako drugače krši naložene obveznosti, na to opozori osebo, lahko pa ji tudi predlaga spremembo osebnega načrta ali pa organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, predlaga spremembo navodil.

(2) Če svetovalec ugotovi, da oseba kljub opozorilu in morebitni spremembi osebnega načrta ali navodil še vedno ne izpolnjuje svojih obveznosti, lahko vodja probacijske enote organu, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge predlaga spremembo sankcije.

(3) Če organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, po prejemu obvestila o neizpolnjevanju obveznosti ugotovi, da niso več podani pogoji za njegovo izvajanje, lahko prekliče

izrečeno sankcijo in na novo odloči. Ob neizpolnjevanju nalog v okviru dela v splošno korist sodišče s sklepom odloči, da se izrečena kazen zapora izvrši v obsegu neopravljenega dela.

(4) Organ, ki zahteva izvrševanje probacijske naloge, mora o predlogu vodje probacijske enote odločiti v osmih dneh od prejema predloga.

18. člen **(priprava poročila državnemu tožilcu)**

(1) Na zahtevo državnega tožilca pri odločanju o tem, ali bi ovadbo ali obtožni predlog odstopil v postopek poravnavanja ali pri odločanju o odložitvi kazenskega pregona za kaznivo dejanje, probacijska enota pripravi o osebi poročilo o oceni dejavnikov tveganja. Zaradi priprave poročila lahko probacijska enota povabi osebo k sodelovanju.

(2) Če se državni tožilec odloči za odstop ovadbe ali obtožnega predloga v postopek poravnavanja in se vsebina sporazuma nanaša na opravljanje dela v splošno korist ali se odloči za odložitev kazenskega pregona in je osebi določena izpolnitev kakšne naloge, s katero se zmanjšajo ali odpravijo škodljive posledice kaznivega dejanja ali oprava dela v splošno korist, pošlje svojo odločitev probacijski enoti zaradi spremljanja ali izvajanja nadzora nad naloženimi obveznostmi.

21. člen **(izvrševanje varstvenega nadzorstva)**

(1) Probacijska enota izvršuje varstveno nadzorstvo ob pogojni obsodbi z varstvenim nadzorstvom ali pogojnem odpustu z varstvenim nadzorstvom ter ob izvrševanju kazni v obliki dela v splošno korist oziroma hišnega zapora kot nadomestne kazni zapora ali denarne kazni.

(2) Varstveno nadzorstvo vključuje pomoč, nadzor ali varstvo s ciljem usmerjanja osebe k oblikam vedenja in vzpostavljanju življenjskih okoliščin, ki odvrtačajo od ponovitve kaznivega dejanja, ter spremljanje izpolnjevanja nalog in ciljev, določenih z osebnim načrtom.

(3) Pomoč je usmerjena v razreševanje stisk in težav ter vzpostavljanje življenjskih okoliščin in ustreznih sprejemljivih oblik vedenja.

(4) Nadzor je usmerjen v spremljanje in usmerjanje posameznika v različnih okoliščinah.

(5) Varstvo obsega vse potrebne ukrepe in aktivnosti, ki osebo usmerjajo k oblikam vedenja, ki odvrtačajo od storitve novega kaznivega dejanja.

(6) Glede na vrsto kaznivega dejanja, okoliščine storitve kaznivega dejanja, osebne lastnosti in druge okoliščine svetovalec z osebnim načrtom opredeli način izvrševanja varstvenega nadzorstva.

23. člen **(izvrševanje dela v splošno korist)**

(1) Kadar sodišče kot način izvršitve kazni zapora, denarne kazni ali namesto plačila globe in stroškov postopka ali nadomestnega zapora, ali državni tožilec pri odloženem kazenskem pregonu ali v postopku poravnavanja osebi naloži opravo dela v splošno korist, pravnomočno in izvršljivo sodno odločbo, sklep ali sporazum posreduje probacijski enoti z vsemi razpoložljivimi podatki, ki so pomembni za njeno izvajanje.

(2) Izvrševanje dela v splošno korist za osebo pripravi, vodi in nadzoruje probacijska enota.

(3) Samoupravne lokalne skupnosti so dolžne zagotavljati delo v splošno korist v okviru nalog iz svojih pristojnosti in zagotavljati izvajalce sankcij za njegovo izvrševanje. Seznam del in izvajalce sankcij najmanj enkrat letno posredujejo upravi in probacijski enoti. Probacijske enote lahko tudi same dopolnjujejo seznam izvajalcev sankcij, ki zagotavljajo delo v splošno korist.

(4) Izvajalec sankcij, kjer oseba opravlja delo v splošno korist, je lahko vsaka pravna oseba v Republiki Sloveniji, ki opravlja humanitarne ali komunalne dejavnosti, dejavnosti s področja varstva narave ali druge dejavnosti v javnem interesu, če teh dejavnosti ne izvaja izključno zaradi pridobivanja dobička.

Dogovor o opravljanju dela v splošno korist sklenejo oseba, izvajalec sankcije in probacijska enota.

(5) Stroški zavarovanja za primer invalidnosti in smrti, ki je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, zdravstvenega pregleda in usposabljanja za varno opravljanje dela se krijejo iz proračuna. Stroške prevoza in malice krije oseba, razen če je bila na dan sklenitve dogovora iz prejšnjega odstavka upravičenka do socialnovarstvenih prejemkov. Drugi morebitni stroški, povezani z zagotavljanjem varnega in zdravega dela, grede v breme izvajalske organizacije.

27. člen

(sodelovanje z drugimi organi)

(1) Če ima oseba težave v zvezi z zaposlitvijo, nastanitvijo, zdravljenjem, izobraževanjem ali potrebuje pomoč pri urejanju družinskih ali socialnih zadev, se svetovalec ob soglasju osebe poveže s pristojnim centrom za socialno delo ter z ustreznimi organi, podjetji in drugimi organizacijami, ki osebi lahko nudijo potrebno pomoč.

(2) Kadar je potrebna pomoč osebi zaradi družinskih stisk ali težav, se lahko svetovalec poveže tudi z njeno družino, če se oseba s tem strinja.

(3) Probacijska enota lahko preveri, ali je center za socialno delo obravnaval osebo v povezavi z nasiljem v družini in zahteva poročilo o obravnavi.

33. člen

(uslužbenci uprave)

(1) Delavci uprave so probacijski uslužbenci ali uslužbenke (v nadaljnjem besedilu: probacijski uslužbenci).

(2) Minister podeljuje na predlog posebne komisije delavcem uprave in drugim zaslužnim za dosežke na področju probacije priznanja za izjemne uspehe širšega družbenega pomena, ki prispevajo k boljšemu izvajanju probacije ter k razvoju in krepitvi alternativnih oblik izvrševanja kazenskih sankcij.

(3) Natančnejše pogoje za podeljevanje nagrad in priznanj iz prejšnjega odstavka, sestavo komisije in postopek za podeljevanje nagrad in priznanj predpiše minister.

38. člen

(podatki o identiteti osebe, njenih družinskih članih in družinskem statusu ter družinskih in socialnih razmerah osebe)

Podatki o identiteti osebe, njenih družinskih članih in o družinskem statusu, družinskih in socialnih razmerah, ki so pomembni za izvajanje probacije, se nanašajo na:

1. podatke o osebi, in sicer: ime in priimek, enotna matična številka, davčna številka, rojstni podatki, podatki o državljanstvu, podatki o prebivališču, osebna fotografija, prstni odtis v primerih izrečenega hišnega zapora,
2. podatke o socialnih razmerah osebe, podatke, ki se nanašajo na družinski status in družinske razmere ter odnose v družini,
3. podatke, ki se nanašajo na stanovanjske, bivanjske razmere,

4. podatke o izobrazbi, pridobljenih znanjih in zaposlitvah,
5. podatke o premoženjskem stanju, o plači, drugih prejemkih, obveznostih preživljanja,
6. podatke o zdravstvenem stanju in morebitni invalidnosti osebe.

39. člen

(podatki, ki se nanašajo na probacijske naloge)

Podatki, ki se nanašajo na probacijske naloge, vsebujejo:

1. pravni akt, ki je podlaga za izvrševanje probacijske naloge,
2. pravno opredelitev kaznivega dejanja ali prekrška,
3. datum začetka izvajanja, vrsto in trajanje probacijske naloge,
4. vrsto probacijskih nalog,
5. podatke o izvajalcih sankcij,
6. podatke o aktivnostih, potrebnih za pripravo in izvajanje osebnega načrta in osebni načrt osebe,
7. podatke o kazenskih postopkih, ki potekajo pri sodiščih zaradi utemeljenega suma storitve kaznivih dejanj,
8. podatke iz kazenske evidence fizičnih oseb, evidence o izrečenih vzgojnih ukrepih, o pravnomočnih odločbah o prekrških in iz skupne evidence kazenskih točk v cestnem prometu;
9. podatke o postopkih pristojnega državnega tožilstva,
10. podatke o pravnih postopkih, v katerih je bilo odločeno o škodi kaznivega dejanja ali prekrška.

40. člen

(podatki, ki se zbirajo med izvrševanjem probacijskih nalog)

Podatki, ki se zbirajo med izvrševanjem probacijskih nalog in se uporabljajo pri pripravi ali spremembi osebnega načrta za osebo, vsebujejo:

1. podatke o osebnosti in vedenju osebe,
2. oceno dejavnikov tveganja, če je bila za osebo izdelana,
3. psihološka, nevrološka, psihiatrična izvedeniška in druga mnenja,
4. poročila o poteku in doseženih rezultatih njegove obravnave med izvrševanjem probacijske naloge,
5. podatke o izrečenem ukrepu prepovedi približevanja.

42. člen

(viri za pridobivanje podatkov)

(1) Uprava lahko brezplačno pridobiva podatke o osebi, ki so nujno potrebni za izvrševanje probacije, po tem zakonu iz obstoječih zbirk podatkov naslednjih upravljavcev:

1. Ministrstva za notranje zadeve – podatke iz centralnega registra prebivalstva (osebno ime, EMŠO, državljanstvo, davčna številka osebe, stalno ali začasno prebivališče, družinski člani, država bivanja, naslov za vročanje, zakonski stan, sprememba osebnega imena, podaljšanje in odvzem roditeljske pravice ter datum prenehanja tega ukrepa, odvzem in vrnitev poslovne sposobnosti, skrbništvo ter datum prenehanja tega ukrepa, podatke o izdanem dovoljenju za prebivanje tujca, serijska številka dovoljenja, vrsta dovoljenja, razlog in namen izdaje, datum izdaje in obdobje veljavnosti, podatek o tem, ali je dovoljenje za prebivanje veljavno oziroma ali je prenehalo veljati), podatke o gospodinjstvu iz evidence gospodinjstev (osebno ime in EMŠO oseb v skupnem gospodinjstvu, podatek o nosilcu gospodinjstva in razmerju do nosilca gospodinjstva), s povezovanjem zbirk na podlagi povezovalnega znaka;
2. Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport oziroma izvajalcev vzgojno-izobraževalne ali študijske dejavnosti – podatek o vključenosti oseb v vzgojni oziroma izobraževalni oziroma višješolski zavod (ime osnovne šole ali srednje šole ali višje strokovne šole ter obdobje vključenosti), podatek o letniku izobraževanja, podatek o nazivu izobraževalnega programa in smeri, podatek o statusu (dijak, študent, udeleženec izobraževanja odraslih), podatek o načinu izobraževanja (redno oziroma izredno); podatek o vključenosti osebe v izobraževalni program (ime fakultete, obdobje vključenosti), naziv študijskega programa, podatek o letniku izobraževanja, podatek o načinu izobraževanja (redno oziroma izredno), podatek o opravljenih izpitih v študijskih letih;
3. centrov za socialno delo – podatek o denarni socialni pomoči ali varstvenemu dodatku, preživnini, podatek o sostarševstvu;
4. Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije – podatke o zavarovancih, vključenih v obvezno zdravstveno zavarovanje (podlaga za zavarovanje osebe, datum prijave in odjave v obvezno zdravstveno zavarovanje osebe);
5. Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje – podatek o brezposelnih osebah iz evidence brezposelnih oseb (datum prenehanja delovnega razmerja, datum prijave in odjave v evidenco ter o razlogih prenehanja vodenja v evidenci, podatke o višini, obdobju upravičenosti), podatek iz evidence brezposelnih oseb, ki so začasno nezaposljive (podatek o datumu obravnave na komisiji, podatek o mnenju in predlogih ukrepov komisije in predvideno trajanje začasne nezaposljivosti).

(2) Če uprava, zaradi izvajanja pristojnosti in nalog iz tega zakona ter zaradi varstva in učinkovitega uresničevanja interesov pravne države, zbira osebne in druge podatke o osebah za namen vključitve v zbirko podatkov o osebah iz obstoječih zbirk podatkov, ji morajo državni organi in pravne osebe, ki na podlagi zakona in v okviru svoje dejavnosti ali v zvezi z njo vodijo zbirke podatkov na podlagi pisne ali podobne izkazljive zahteve brezplačno posredovati zahtevane osebne in druge podatke, kar se lahko omogoči tudi na podlagi elektronskega dostopa.

44. člen **(uporaba osebnih podatkov)**

(1) Osebne podatke iz zbirke podatkov o osebah lahko v okviru svojih pristojnosti uporabljajo pooblaščen delavci uprave, ministrstva, državnega tožilstva in sodišč (v nadaljnjem besedilu: pooblaščene osebe).

(2) Ugotovitve, ki se zbirajo med izvrševanjem probacije, do zaključka izvrševanja probacijskih nalog niso dostopne osebi, na katero se nanašajo, če bi seznanitev s temi ugotovitvami lahko negativno vplivala na delo z njo.

(3) Upravljevec posreduje drugim uporabnikom podatke iz te zbirke, če so za njihovo uporabo pooblaščen z zakonom ali na podlagi pisne privolitve ali zahteve posameznika, na katerega se podatki nanašajo.

(4) Centri za socialno delo lahko za namen obravnave nasilja v družini od probacijske enote za osebo zahtevajo poročilo o izvrševanju probacijskih nalog.

(5) Pooblašcene osebe, ki uporabljajo podatke iz prvega odstavka tega člena, za katere zvedo pri opravljanju uradnih dolžnosti ali z zakonom določenih nalog, morajo te podatke varovati kot občutljive osebne podatke.

(6) Za potrebe izvajanja, spremljanja, poročanja, mednarodne primerjave, evalviranja ter za znanstveno raziskovalne in statistične namene centralna enota vodi statistične podatke v anonimizirani obliki na način, ki ne omogoča določljivost posameznika.

(7) Informacijski sistem uprave se lahko za namene zagotavljanja točnosti in ažurnosti podatkov, ki jih pridobiva in posreduje za vodenje zbirke podatkov o osebah, poveže z uradnimi evidencami in javnimi knjigami iz prvega odstavka 42. člena tega zakona. Povezovanje se izvede z imenom in priimkom, enotno matično številko oziroma davčno številko ali drugimi podatki, ki v povezavi z osebnim imenom zagotavljajo enoznačno identifikacijo osebe, o kateri se zahteva podatek.

(8) Zbirka podatkov o osebah se povezuje z informacijskim sistemom sodišč, s katerim si v varni elektronski obliki za namen vnosa in obdelave izmenjuje podatke in dokumente, ki jih je sodišče dolžno posredovati na podlagi tega zakona ter informacijskim sistemom policije, s katero se v varni elektronski obliki izmenjuje podatke iz evidence izdanih odredb za prepoved približevanja.